

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΗΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἑγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —

ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνι δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50,
Ἀμερικῆς δολλάρια 3. — Ἀγγλίας καὶ ὄλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνιοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρδάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 42ος

Ἀθήναι, 23 Φεβρουαρίου 1935

Ἔτος 57ον. — Ἀριθ. 13

ΚΟΜΜΑΤΙΑ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΠΡΟΣΜΕΝΟΝΤΑΣ

Δυὸ τὸ πρῶτ'.

Τῇ νύχτᾳ προπάντων ἦταν πού
πρόσεχε σὲ κάθε βῆμα πού ἄκουγε νὰ
πλησιάζῃ. Στὸν παραμικρότερο θό-
ρυβο, στὸν παραμικρότερο ἀσυνήθι-
στο ἤχο, τὰ μηνίγγια τῆς χτυποῦσαν
κι' ἀπ' τὴν προσπάθειά ποῦδαζε νὰ
τάκούῃ ὅλα ὅσα γίνονταν ἔξω, τῆς
πονοῦσαν φριχτά.

Δυὸ τὸ πρῶτ'. Αὐτὴ τῇ νύχτᾳ, ὅ-
πως καὶ τὶς ἄλλες, μὲ τὰ χέρια ἐνω-
μένα καὶ τὰ μάτια ὀρθάνοιχτα μέσ'
στὸ σκοτάδι, ἄκουγε τὸ αἰώνιο μουγ-
γριτὸ τὰγέρα στο ξέφωτο.

Ἀξαφνὰ βήματα ἀνθρώπου, βή-
ματα βιαστικά στὸ δρόμο. Ποιὸς νὰ
περνᾷ τέτοια ὥρα; Ἀνασηκώθηκε
ταραγμένη ὡς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς,
ἡ καρδιά τῆς στάθηκε.

Κάποιος σταματοῦσε μπροστὰ στὴν
πόρτα, κάποιος ἀνέβαινε τὰ μικρὰ
πετρενία σκαλοπάτια...

Ἐκεῖνος!... Ἀχ, Θεέ! Ὁ ἄντρας
τῆς! Κάποιος εἶχε χτυπήσει ἦταν
δυνατὸ νάταν κανένας ἄλλος;

Πετάχτηκε ἀπ' τὸ κρεβάτι μὲ
πόδια γυμνά· αὐτὴ, πού μέρες τώρα,
εἶναι τόσο ἀδύνατη, πήδησε ἀλα-
φριά, σὰν γάτα, μὲ τὰ μπράτσα ἀ-
νοιχτά γιὰ νὰ ἀγκαλιάσῃ τὸν πολυαγα-
πημένο τῆς. Δίχως ἄλλο τὸ καράδι
θᾶχε φτάσει τῇ νύχτᾳ καὶ θᾶταν ἀ-
ραγμένο ἀντίπερα στὸ λιμάνι καὶ
κεῖνος ἔτρεξε. Ταχτοποιοῦσε ὅλες
αὐτὲς τὶς σκέψεις στὸ κεφάλι τῆς μὲ
γρηγοράδα ἀστραπῆς. Καὶ ξέσχισε
τὰ δάχτυλά τῆς στὰ καρφιά τῆς πόρ-
τας ἀπ' τὴ βιάση τῆς νὰ τραβήξῃ τὸ
σκληροσύρτη. — Ἀ!..

Καὶ πιασδρόμησε σιγά, ἐξαντλη-
μένη, μὲ τὸ κεφάλι πεσμένο στὸ στή-
θος. Τὸ τρελλὸ τῆς χρυσόνειρο εἶχε
τελειώσει. Δὲν ἦταν παρὰ ὁ γείτονάς
τους ὁ Φαντέγκ... Ἀφοῦ πέρασαν
λίγες στιγμές, ὥσπου νὰ νοιώσῃ κα-

λὰ πὼς δὲν ἦταν παρὰ αὐτός, πὼς
τίποτε ἀπ' τὸν Γιάν τῆς δὲν εἶχε
διαβεῖ στὸν ἄερα, αἰσθάνθηκε τὸν ἑαυ-
τό τῆς νὰ ξαναπέφτῃ ἀγάλια-ἀγάλια
στὸ ἴδιο βάραθρο, στὸ βάθος τῆς ἱ-
δίας φριχτῆς ἀπόγνωσης. Ζήτησε

συγγνώμη ὁ κακόμοιρος ὁ Φαντέγκ·
ἡ γυναίκα του, καθὼς ἤξερα, ἦταν
κακὰ καὶ τώρα καὶ τὸ παιδί τους ἄρ-
χιζε νὰ βήχῃ μέσα στὴ κούνια του,
εἶχε δυνατὸ πονόλαιμο· ἦρθε λοιπὸν
τώρα νὰ γυρέψῃ τὴ βοήθειά τῆς, ἐνὶ-

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

— Ἡ πρώτη μου φωτογραφία. Βγῆκα καλὰ ;

σω αυτός θάτρεχε να φέρη το γιατρό.

Τί την έμελε κείνην για όλα αυτά; Είχε γίνει άγρια στη θλίψη της και δεν είχε πιά τίποτε να δώσει στις πίκρες των άλλων. Σωριασμένη σ' έναν μπάνκο, καθόταν απέναντί του με τα μάτια σδυσμένα, σαν πεθαμένη, δίχως να του αποκρίνεται, ούτε να τον ακούη, ούτε καν να τον κοιτάξη. Τί την έμελε κείνη γι' αυτά που της διηγόταν τούτος ο άνθρωπος;

Αυτός τότε κατάλαβε. Μάντεψε γιατί του είχαν ανοίξει αυτή την πόρτα τόσο γρήγορα και λυπήθηκε για το κακό που είχε κάμει.

Ψέλλισε γυρεύοντας συγγνώμη.

— Αλήθεια, δεν έπρεπε να την ανησυχώ... εκείνη...

— Εμένα! αποκρίθηκε ζωηρά η Γκώτ. Και γιατί όχι «εμένα» Φαντέγκ; Ξαναζωήρεψε απότομα: δεν ήθελε ακόμα να φαίνεται μια απελπισμένη στα μάτια των άλλων. «Όχι, δεν τ'έθελε με κανένα τρόπο. Κι' ύστερα, με τη σειρά της, τον συμπόνεσε: ντύθηκε για να τον ακολουθήσει και βρήκε την δύναμη να πάη να περιποιηθώ το μικρό του παιδί.

Σα ξανάρθε να πέση στο κρεβάτι της, στις τέσσερες, ο ύπνος την πήρε για λίγο. Ήταν πολύ κουρασμένη.

Μα τα δευτερόλεπτα της απέραντης χαράς που χε δοκιμάσει, άφηκαν στο κεφάλι της μια βαθιά εντύπωση που, παρ' όλες τις προσπάθειές της, ήταν επίμονη. Ξύπνησε ξαφνικά μ' ένα τινάγμα και μισοσηκώθηκε στην ενθύμηση από κάτι... Είχε μάθει νέα απ' τον Γιάν... Στο κεφάλι της κυριαρχούσε μια σύγχυση από ιδέες, που ανάμεσά τους γύρευε να ξεχωρίσει, γύρευε να θυμηθώ τί είχε συμβεί.

— Α! τίποτε, αλοίμονο! Τίποτε, μόνον ο Φαντέγκ... Και για δεύτερη φορά ξανάπεσε στο βάθος της αδύσους της. «Όχι, στην πραγματικότητα δεν είχε τίποτε αλλάξει απ' την απαντοχή της τη θλιβερή και τη δίχως έλπίδα.

«Ωστόσο, το ότι τον είχε αισθανθεί τόσο κοντά της, ήταν σαν κάτι σταλμένο απ' αυτόν να είχε φτερουγίσει ελόγουρά της, ήταν αυτό που στη Βρετόνη το λένε «οίωνός». Κι' άκουγε τώρα πιο προσεχτικά τα βήματα έξω με τη προσπάθεια πώς κάποιος θάρχόταν να της μιλήσει γι' αυτόν.

Και στήληθαι, άμα ξημέρωσε, ο πατέρας του Γιάν ήρθε να τη βρή. Έβγαλε το σκυφο του, ανασήκωσε τα όρατα λευκά μαλλιά του, που ήταν κατασάρκ σαν τα μαλλιά του γιοῦ του, και κάθισε κοντά στο κρεβάτι της Γκώτ.

Είχε κι' αυτός την καρδιά γεμάτη αγωνία, γιατί ο Γιάν του, ο ώραιος του ο Γιάν ήταν το πρώτο του παιδί, ή αδυναμία του, ή δόξα του. Δεν είχε όμως απελπιστεί, όχι, δεν είχε απελπιστεί ακόμα.

Βάλλθηκε να καθησυχάσει τη Γκώτ μ' ένα τρόπο πολύ γλυκό: Πρώτα-πρώτα έλοι όσοι είχαν γυρίσει τελευταία από την Ίσλανδία μιλούσαν για κάτι πολύ πυκνές δμίχλες που θα μπορούσαν κάλλιστα να καθυστέρησαν το καράβι: κι' εκτός απ' αυτό είχε σκεφτεί πως θα μπορούσε να χε κάμει καμιά προσέγγιση στα νησιά Φερόε, κάτι νησιά μακρινά που βρίσκονταν στο δρόμο του κι' απ' όπου τα γράμματα άργούσαν πολύ ναρθούν: αυτό τούχε τύχει και του ίδιου κάποτε, έδω και καμιά σαρανταριά χρόνια, κι' ή κακομοίρα ή μάνα του — Θεός σωρέσ' την — είχε κάμει κι' ένας μνημόσυνο για την ψυχή του...

Η γριά γιαγιά της Γκώτ, ή γριά-Μοάν, γύριζε τριγύρω της κουνώντας το κεφάλι. Η απόγνωση της έγγονής της της είχε ξαναδώσει δυνάμεις και ιδέες. Σιγύριζε την κάμαρα ρίχνοντας κάπου κάπου από μια ματιά στη μικρή, κίτρινοσμένη φωτογραφία του Σουλδέστρου της που κρεμόταν στον γρανίτινο τοίχο με τις άγκυρες του ναύτη και την πένθιμη κορώνα του με τις μαύρες χάντρες. «Όχι, απ' τον καιρό που ή θάλασσα της είχε πάρει τα γόνιμα, δεν έδινε πιά σ' αυτήν καμιά πίστη για την επιστροφή των ναυτικών και δεν παρακαλούσε πιά την Παναγία με την άκρη απ' τα χέρια, σουφρωμένα χείλια της παρά με φόβο, φυλάγοντας γι' αυτήν μια κρυφή έχθρα στην καρδιά της.

Η Γκώτ όμως άκουσε με απληστία τα παρηγορητικά του λόγια. Τα μεγάλα της τα μάτια, που ήταν στεφανωμένα μ' ένα σκούρο κύκλο, κοίταζαν με βαθιά τρυφερότητα αυτόν το γέρο, που έμοιαζε τόσο με τον καλό της. Μόνο που τότε είχε κεί κοντά της της ήταν σαν μια υπεράσπιση απ' το θάνατο, κι' αισθανόταν τον έαυτό της πιο ήσυχο, πιο σιμά στον Γιάν της. Τα δάκρυα της κυλούσαν άργα και πιο απαλά και ξανάλεγε από μέσα της τις πιο θερμές προσευχές της στην Παναγία, την Προστάτισσα των θαλασσινών.

Μια προσέγγιση εκεί-πέρα, σ' αυτά τα νησιά, εξαιτίας από καμιά άδελφίσια, ήταν μ' την αλήθεια, πράμα πολύ πιθανό.

Σηκώθηκε, χτένισε τα μαλλιά της, έκαμε τη τουαλέττα της, σαν να ήταν ακόμα δυνατό να γυρίσει εκείνος. Μα

θετικά, κάθε έλπίδα δεν είναι χαμένη, αφού κι' ο ίδιος ο ποτέρας του δεν απελπίστηκε. Και για λίγες μέρες ξανάρχισε να τον προσμένει ακόμα.

Ήταν προχωρημένο φθινόπωρο, οι τελευταίες μέρες του φθινοπώρου, τα πένθιμα δειλινά που από νωρίς όλα γίνονται μαύρα στην παλιά καλύβα, μαύρος κι' όλος ο τόπος γύρω στο παλιό βρετονικό χωριό.

Οι μέρες δεν διαφέρονε πολύ από σούρουπο: πελώρια σύννεφα που διαβαίνουν άργα, έρχονταν άξαφνα, μέρα μεσημέρι, και σκοτεινιάζαν όλο τον τόπο. Τα γέρι που βούτζε αδιάκοπα έμοιαζε σαν απόμακρος ήχος από μεγάλα άρμόνια που έπαιζαν σκοπούς άσχημους ή απελπισμένους: άλλοτε πλησίαζε και χτυπούσε την πόρτα μουγγρίζοντας σαν άγριο θηρίο.

Εκείνη είχε γίνει χλωμή, πολύ χλωμή κι' ελόενα έσκυφε, λές και τα γηρατειά την είχαν αγγίξει με την κρύα τους φτερούγα.

Πολύ συχνά άγγιζε τα πράματα του Γιάν της, την ώραία φορεσιά που χε φορέσει εκείνος την ήμέρα του γάμου τους, ξεδιπλώνοντας, και διπλώνοντας τα σαν μανικιή. Προπάντων μια απ' τις καμίζόλες του, από γαλάζιο μαλλί, που διατηρούσε ακόμα το σχήμα του κορμιού του, όταν την άπλωνε προσεχτικά πάνω στο τραπέζι, έπαιρνε μόνη της, σαν από συνήθεια, το σχέδιο απ' τις καμπύλες των ώμων του και του στήθους. Στο τέλος την έβαλε προσεχτικά σ' ένα ράφι σ' άρμारी τους και δεν την κουνούσε πιά από κεί, για να διατηρήσει όσο το δυνατό πιο πολύ καιρό το σχέδιό της.

Κάθε βράδυ κρύες καταχνιές ανέβαιναν απ' το χώμα. Άγνάντευε τότες απ' το παράθυρό της στο θλιβερό ξέφωτο, όπου μικρές τολύπες από άσπρο καπνό άρχιζαν να βγαίνουν έδω και κεί απ' τις καλύδες των άλλων. Εκεί παντού οι άντρες είχαν γυρίσει, ταξιδιάρικα πουλιά ξαναφερμένα απ' το κρύο.

Με καρφωμένη την ιδέα πως μπορούσε να χε κάμει καμιά προσέγγιση σε κείνα τα νησιά, αφού ξανάπηρε ένα είδος από έλπίδα, ξανάρχισε να τον προσμένει...

Δε γύρισε ποτέ.

Μια αβγουσιaticή νύχτα, εκεί κάτω, στα πλάτη της σκοτεινής Ίσλανδίας, ανάμεσα απ' ένα μουγγρητό μανίαν, είχε κάμει το γάμο του με τη θάλασσα. Με τη θάλασσα που άλλοτε στάθηκε και βάρια του: αυτή ήταν εκείνη που τον νανούρισε που

ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΦΛΩΡΟΥ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΓ'

Πραγματικώς. Το Άραπάκι που παραμόνευε, έφυγε τρεχάλα, για να ειδοποιήσει βέβαια τους άλλους αγριάνθρωπους πως ξαναφάνηκαν οι «κατάσκοποι». Και σε λίγο θα έρχονταν όλοι, θα τους περικύκλωναν και θα τους τσάκωναν.

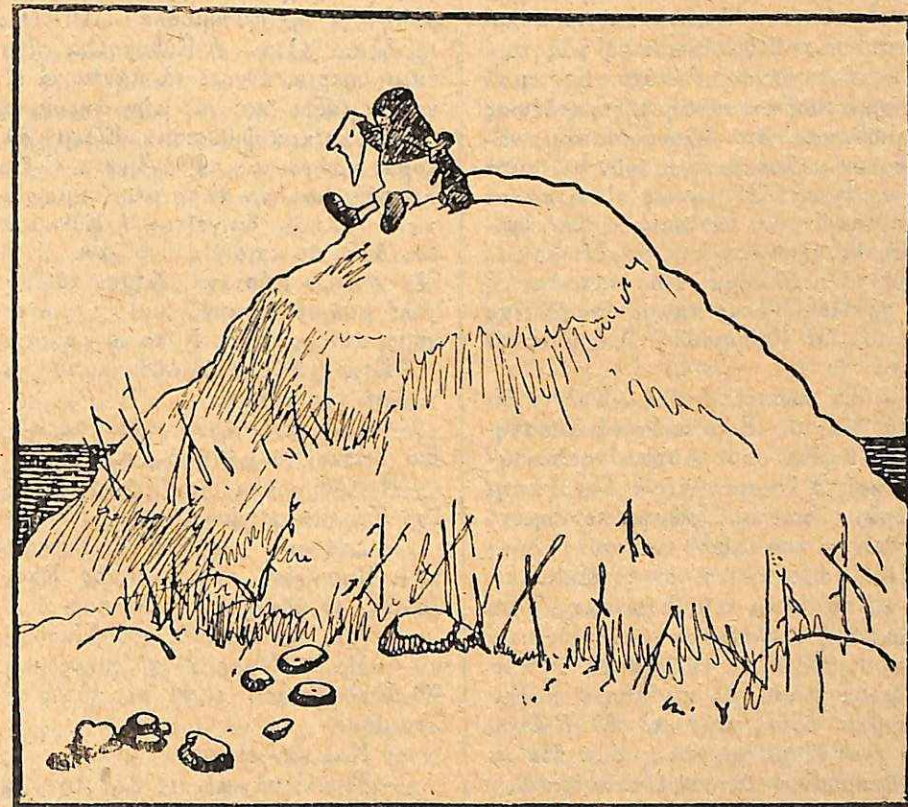
— Να κρυφτούμε! είπαν τρέμοντας ο Φλώρος κι' ο Άρουραϊός.

— Μη φοβάστε! ταυς αποκρίθηκε ήσυχος ο κύρ-Ίπποπόταμος. Έγώ θα σ'ς υπερασπισθώ.

— Άχ! μα δεν ξέρετε τί τραβήξαμε απ' αυτούς τους Άραπάδες;

— Ξέρω, ξέρω. Δεν μου τα είπατε όλα; Μα μη φοβάστε, σ'ς λέω. Τώρα θα ιδήτε.

Να κι' οι Άραπάδες. Έφθασαν τρέχοντας απ' όλες τις μεριές. Μπορο-

ΑΙΣΙΟΠΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΣΚΟΥΛΗΚΙ ΚΙ' ΑΛΕΠΟΥ

Ο κύρ-Σκούληκας σαν βγήκε απ' τη λάσπη κι' είδε φως — Δίχως άλλο, λείει, θα γίνω μες στον κόσμο ο πιο σοφός, Τι να γίνω; Προπαντός πρέπει να γενώ γιατρός!

Παίρνει μια παλιά βελάδα, για μπαστούνι ένα κλαρί. Βάζει και γυαλιά και νάτον, τύφλα νάχουν οι γιατροί! Όσοι είστ' άρροστοι άγκαλά θα σ'ς κάνω εγώ καλά.

Και τα ζωα τον επιστέφαν κι' από τη χαρά τους κλαίν. Έξοχώτατο τον κρίζουν κι' άλλοι δόχτορα τον λέν, Τόμαθαν κι' από μακριά κι' έρχονταν να βρούν γιατρεία.

Από την πολλή του φήμη, δεν το ξέρω πως και πού, Μπρός στον δόχτορα προβάλλει κάποια μέρα κι' ή άλεπού Προσκυνά ή κυρά-Μαριώ κι' είπε μ' ύφος πονηρό:

Πώς ή εξοχότητά σου καμαρώνεις και κοιτάς Και δε φτιάχνεις το κορμί σου να μπορής να περπατάς; Άραχλος, κουτσός, στραβός τί λογής είσαι γιατρός;

Φτιάξε τα δικά σου χάλια κι' ύστερα κοιτάς για άλλα...

ΜΙΜΗΣ ΠΟΜΟΝΗΣ

στα έρχόταν ένας ψηλός και χοντρός — ο άρχηγός τους βέβαια — και κοντά του το Άραπάκι που τον οδηγούσε.

— Να τους! τού φώναξε αυτό. Τους βλέπεis; Εκεί από πίσω από τον Ίπποπόταμο!

Μα ο Ίπποπόταμος δεν χάνει καιρό. Τρέχει, πηδά και... κάθεται πάνω στον άρχηγό, που με το βάρος του τον κάνει λυώμα, πηττα. Οι άλλοι, βλέποντας τί έπαθε άρχηγός τους, το βάζουν στα πόδια. Σε μια στιγμή, χάθηκαν όλοι. Κι' οι μικροί μας φίλοι γλύτωσαν κι' αυτή τη φορά από τα δόντια τους.

— Δε σ'ς το είπα; Έκαμε ο προστάτης τους. Μαζί μου τίποτα να μη φοβάστε. Φτάνει μόνο να μάουτε.

Από μέρα σε μέρα, ο Φλώρος κι' ο Άρουραϊός αγαπούσαν περισσότερο τον καλό αυτό Ίπποπόταμο, που τόσο καλά τους προστάτευε. Και θα ήθελαν να ζήσουν για πάντα κοντά του. Με τον καιρό όμως άρχισαν να νοσταλγούν, δηλαδή να επιθυμούν τη γλυκειά τους πατρίδα και να θέλουν να γυρίσουν. Έγιναν μελαγχολικοί, αναστέναζαν και τη νύχτα, στα κρεβάτια τους, πόνι κοιμηθούν, έχναν δάκρυα πικρά.

Συχνά ανέβαιναν σ' ένα ύψωμα κι' αγνάντευαν μακριά τη θάλασσα. Άχ, και να είχαν ένα χαρταετό, να την περάσουν πάλι πετώντας ψηλά! μια βάρκα, ένα μικρό πλοίο με πανιά, που να το σπρώχνη ο άέρας!

Γιατί ήξεραν πώς εκεί-πέρα, από τ'άλλο μέρος της μεγάλης εκείνης θάλασσας, ήταν ή πατρίδα τους, το δάσος όπου είχαν γεννηθεί, και το σπιτάκι πάνω στο δέντρο, όπου ο Φλώρος πέρασε την παιδική του ηλικία. "Αχ, να μπορούσαν να γυρίσουν!

Ο κύριος Ιπποπόταμος τους ρωτούσε κάθε μέρα τί είχαν κι' ήταν τόσο λυπημένοι. Δεν ήθελαν να του το πουν για να μη τ'ον πικράνουν. Μα επί-τέλους δεν βιάσταν και του το είπαν:

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

Μεγάλο ζήτημα στο σπίτι. Ο μπαμπάς, ή μαμά, ή θείος, ή θεία δλοι άνεκατεμμένοι. "Ακόμα και μια κυρία που βρέθηκε κει. "Ακόμα και ή παραδουλεύτρα που, φεύγοντας, άκουσε την ιστορία, ενδιαφέρθηκε, κοντοστάθηκε. "Ακόμα και το πολύ-φωτο, σά να δυνάμωζε το φως του, σάν σαστισμένο κι' αυτό. Και μού φάνηκε πώς και τάνη της γαρδένιας τεντώθηκαν σά κλωνάρια τους να-κούσουν καλύτερα, να δουν κι' αυτά τη συνέχεια. Η μήπως είναι πάντα έτσι, περίεργα τεντωμένα, από φυσικό, τὰ κλωνάρια της γαρδένιας;

Μεγάλο ζήτημα στο σπίτι εκείνη τη βραδυά. Τέλος πάντων ποιος είχε δίκαιο; Η Εύθυμούλα ή ο Γιωργάκης;

— Τό σωστό, σωστό. Και το δίκαιο, δίκαιο. "Εγώ θέλω να υποστηρίξω το φίλο μου. Αυτό είναι το σωστό και το δίκαιο, λέει ο Γιωργάκης ατάραχα και σοβαρά, με τεντωμένο το δείκτη του δεξιού χεριού.

Πολύ ώρα. Λοιπόν το δίκαιο είναι με το μέρος του Γιωργάκη. Τότε τί ζητά ή Εύθυμούλα;

— Κι' εγώ να γελάσω τη δασκάλα μου; ρωτά με παράπονο ή Εύθυμούλα, όρθια, από το άλλο άκρο του τραπεζιού, με τὰ μάτια έτοιμα να δακρύσουν. Δίκαιο είν' αυτό; Σωστό είναι;

Χμμ!... "Οχι, βέβαια. Καθόλου μάλιστα. Το δίκαιο είναι με το μέρος της Εύθυμούλας. Μπά; Μα δεν είπαμε τώρα μόλις πώς ο Γιωργάκης έχει το δίκαιο;

— "Ελάτε, μαμά, πέντε ποιος έχει δίκαιο; ρωτάει ή Εύθυμούλα.

Νά, λίγο θέλει ακόμα να κλάψη. Νά την πάρουν τὰ δάκρυα.

— Πέντε του να μού δώση το χαρτάκι, συμπληρώνει.

Αυτό το χαρτάκι τὰ φταίει. "Αν δεν τ'έβγαζε απ' την τσέπη της, ζήτημα δέ θά υπήρχε τώρα στο σπίτι, να χαλάση τη συντροφιά. Μα πάλι πώς δέ θά τ'έβγαζε; "Επρεπε να το διαβάση. Τη ρώτησε ή μαμά.

— Πώς τὰ πήγες, Εύθυμούλα, σήμερα στο σχολείο; Είπες μάθημα;

— Μάθημα; "Ελειψε έλο το άπο-

γευμα ή δασκάλα μας, μαμά μου, είχε κάποια δουλιά. "Ετσι μάθημα δεν έγινε.

— Ού! Φαντάζομαι τί άταξίες κάνατε, λέγει ή θεία.

"Αταξίες; "Αταξίες! Καλέ τι λέτε; Είναι ποτέ δυνατόν να γίνουν άταξίες στο σχολείο, όταν είναι επιμελήτρια ή Εύθυμούλα; "Α! "Ολα κι' όλα. "Όταν ή Εύθυμούλα είναι επιμελήτρια, έννοεί τὰ πάντα να είναι εν τάξει και να μην ακούγεται το παραμικρό ψιθύρισμα. Είδεμ' άλλωστε γράφονται τὰ όνόματα σ' ένα χαρτάκι και την άλλη μέρα τιμωρία.

— Λοιπόν, διηγείται ή Εύθυμούλα, δώδεκα παιδιά ψιθύριζαν. "Εγώ δέν χαρίζω κάστανα. Χτυπώ το δάχτυλό μου στο τραπέζι και γράφω τ'όνομα στο χαρτάκι. Νάτο το χαρτάκι.

"Ετσι ή Εύθυμούλα έβγαλε το χαρτί από την τσέπη.

— Και ποιά ήταν τ'άτακτα παιδιά; Θέλει να μάθη ο μπαμπάς.

"Η Εύθυμούλα άρχίζει να διαβάση. Κάποια σιγμή.

— Στάσου! φωνάζει ο Γιωργάκης. Βασιλείου, είπες; Ποιος Βασιλείου; "Ο άδελφός του Νίκου;

— Ναι. "Ο άδελφός του Νίκου.

— Μα ο Νίκος είναι φίλος μου. "Ο άδελφός του είναι κι' αυτός φίλος μου.

— Και σάν είναι;

— Τι και σάν είναι; Σδύστον. Δέ θέλω να πάρη αύριο τιμωρία, φωνάζει ο Γιωργάκης.

— Μπά; Καλέ τί μάς λές; λέει ή Εύθυμούλα και κάνει να έξακολουθήση το διάβασμα. Στή στιγμή όρμα ο Γιωργάκης, άρπάζει το χαρτί, έτοιμος να τὸ κἀνη κομμάτια.

— "Αχ! "Αχ! Μή για το Θεό! Μή! Χάνει τὰ λόγια της ή Εύθυμούλα.

— Μή, Γιωργάκη, φωνάζει ο μπαμπάς.

"Ο Γιωργάκης δέν τὸ σκίζει. Ζητά όμως απ' την άδελφή του να σδύση τ'όνομα τώρα εθώς.

— Τώρα εθώς να σδύσης τ'όνομα. Δός μου το μολύβι σου να τὸ σδύσω εγώ. Μπαμπά, δόστε μου τὸ μολύβι σας, σας παρακαλώ.

— Μπαμπάκα, όχι, όχι! Μήν τὸ δώσετε τὸ μολύβι σας, σας παρακα-

λώ, φωνάζει ζωηρά ή Εύθυμούλα.

— Μπαμπά μου, έσεις δέ λέτε πάντα τὸ σωστό σωστό; "Ε! Λοιπόν θά τὸ σδύσω τ'όνομα, θά τὸ σκίσω τὸ χαρτί, θά κἀνω τὸν κόσμο ἄνω κάτω, για τὸ σωστό και τὸ δίκαιο. Θά υπερασπίσω τὸν φίλο μου. Αυτό είναι τὸ δίκαιο. λέει ο Γιωργάκης, επίμονα και σοβαρά.

— "Αχ! τί θά γίνω; Θεία μου, άκούτε; Μαμά, πέντε του Γιωργάκη. Σωστό είναι να πω ψέμματα στη δασκάλα μου, άφου...

Λέει, λέει ή Εύθυμούλα. Είναι ταραγμένη, τὰ μάτια δακρυσμένα. "Ο μπαμπάς είν' έτοιμος να μιλήση, μα σπαίνει. Η μαμά κοιτάζει αὐστηρά. Η θεία θέλει κάτι να πη. Η κυρία βλέπει την Εύθυμούλα με μεγάλη συμπάθεια. "Ο θεός κοιτάζει τὸ πολύφωτο. Πού ρίχνει ένα φῶς τόσο δυνατό, τόσο δυνατό σάν να θέλει να βοηθήση κι' αυτό για να βρεθῇ τὸ δίκαιο.

ΙΡΣΙΜ

ΑΜΥΓΔΑΛΙΑ

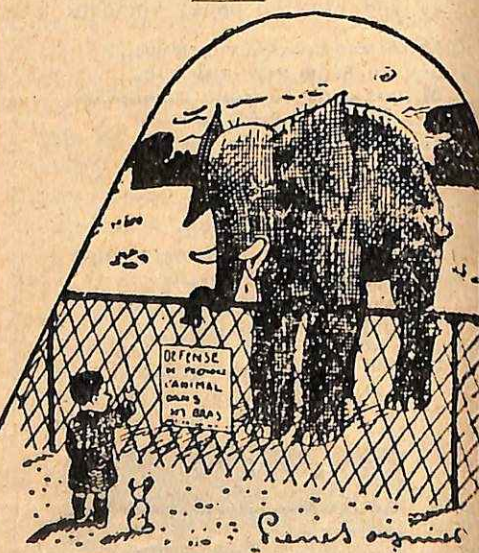
Λεπτή, γλυκειά μοσχοβολιά
Σκορπά στού Γεναριού τη μέρα
Τη λιόλουστη ως τὸ δρόμο πέρα,
Λευκή χαρά, ή άμυγδαλιά.

Τὰ μελισσάκια βουρρά
Πάνω της στήσαν πανηγύρι
Μαζεύοντας την πρώτη γύρη
Στὰ βελουδένια τους φτερά.

Κι' εγώ—πικρή καρδιά—πετώ
Της θλίψης μου τὰ μαύρα ράσα
Της άνοιξης την πρώτη άνάσα
Με τὸ μελίσι να χαρώ...

ΚΩΝΣΤ. ΚΑΤΣΑΡΟΣ
(Περιπλοκάς)

Η ΥΠΕΡΗΦΑΝΕΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Στο Ζωολογικό κήπο, ο μικρός
Τοτὸς λέει στὸν πελώριο έλέφαντα:

— Μικρό μου! μικρούλι μου!...

Η ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΦΑΚΙΡΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΗΜΑ υπό ΕΥΔΟΧΙΕ DUBUIS

— Συνέχεια από τὸ προηγούμενο —

"Υστερα από λίγα λεπτά, παρ' όλη την καταθλιπτική ζέση, ή πριγκίπισσα "Ιωάννα και ή συνοδεία της ξεκίνησαν και τὸ ίδιο βράδυ έφθασαν στο Τζίγκι.

"Ο "Αναβερντικάν βρισκόταν εκεί. Μαθαίνοντας πώς ή Τζοάννα Μπεγκούμ, ή γυναίκα του Ναμπάμπ του Ποντισέρυ θάρχόταν να τὸ κἀνη επίσκεψη, της έστειλε μια τιμητική συνοδεία για να την προϋπαντήση και την εδopoίησε πώς θά την δέχόταν τὸ άλλο πρωί μόλις έβγαινε ο ήλιος. Στην "Ανατολή σηκώνονται πολύ νωρίς τὸ πρωί, γιατί τὸ μεσημέρι ή ζέση δυναμώνει και δέν μπορεί κανείς να έργασθῇ.

"Ετσι τὸ άλλο πρωί, μόλις είχε άρχισει να χαράζει, όταν ή πριγκίπισσα "Ιωάννα έτοιμάσθηκε και ξεκίνησε από τὸ περίπτερο πού είχε διαθέσει ο "Αναβερντικάν γι' αὐτή και για την ακολουθία της, συνοδευμένη από τὸν λοχαγό πού είχε έρθει επί κεφαλής τὸ μικρό άποσάσματος, από τὸν Ντάρλι, κι' από την τιμητική ακολουθία πού της είχε στείλει ο "Αναβερντικάν, και διευθύνθηκε στο παλάτι.

"Ο Ναμπάμπ περίμενε την πριγκίπισσα "Ιωάννα σέ μια υπέροχη αίθουσα πού την είχαν στολίσει βιαστικά για να την υποδεχθούν. Δέχτηκε την κυρία Ντυπλεϊξ με όλες της τιμές κι' από τὸ άλλο μέρος έκείνη, σύμφωνα με τὴ συνήθεια πού επικρατεί στην "Ανατολή, όταν πρόκειται να παρουσιασθῇ κανείς σ' ένα ήγεμόνα, πρόσφερε στὸν Ναμπάμπ τὰ δῶρα πού τὸν είχε φέρει. "Ανάμεσα σὰ δῶρα αὐτὰ βρισκόταν και μια ταμπακέρα με ζωγραφισμένη επάνω την εικόνα τὸ βασιλιά της Γαλλίας και στολισμένη με πολύτιμα πετράδια, κι' ένα ρολόι τὸ Λεπώτ, τὸ περίφημο ρολογὶ της εποχῆς εκείνης. "Ο "Αναβερντικάν έδειξε μεγάλη χαρά παίρνοντας αὐτὰ τὰ δῶρα σὰ χέρια του. "Υστερα έδιωξε όλους όσους βρισκόνταν μέσα στην αίθουσα και έμεινε μόνος του με τὴ Μπεγκούμ και με τὸν Ντάρλι, πού ή νουνά του παρακάλεσε να είναι μπροστά στη συνομιλία τους.

Τότε ή κυρία Ντυπλεϊξ έξήγησε στὸν Ναμπάμπ σέ τί δύσκολη θέση βρισκόταν τὸ Ποντισέρυ, πού κινδύνευε κάθε στιγμή να τὸν έπιτεθούν οί "Αγγλοι, πού δέν είχαν άλλο σκοπό παρά να διώξουν τὸς Γάλλους

από τις "Ινδίες και να γίνουν αὐτοί κύριοι και άρχοντες. Τὸ θύμιζε— με μεγάλη λεπτότητα βέβαια,—τὴ γενναία πράξη τὸ Ντυμάς πού είχε δώσει άσυλο και προστατεύσει τὴν οικογένεια τὸ Σουφντέρ "Αλῆ, από τὸς Μαχράττες. Τὸ τόνισε άκόμη—όπως την είχε συμβουλευσει ο άνδρας της—ότι οί Γάλλοι δέν γύρευαν τίποτε άλλο παρά να κἀνουν ήσυχοι τις δουλειές τους και ότι οί "Αγγλοι είχαν σκοπό να τὸς έπιτεθούν χωρίς αὐτοί να δώσουν καμμιά άφορμή. Τὸν εἶπε άκόμη ότι κι' αὐτὸς ο "Ιδιος ο Ναμπάμπ βρισκόταν σέ κίνδυνο έχοντας τόσο πλεονέκτες γείτονες, και τὸ θύμιζε ότι ο άντρας της, σάν Ναμπάμπ πού ήταν κι' αὐτὸς, ήταν άντιπροσώπος τὸ Μεγάλου Μογγόλου κι' όποιος δοκίμαζε να τὸν προσβάλῃ ή να τὸν έπιτεθῇ, τὰ έβαζε στο πρόσωπό του και με όλους τὸς άλλους άντιπροσώπους τὸ Μεγάλου Μογγόλου.

Τέλος μίλησε με τὴν πειθώ, κι' ο "Αναβερντικάν από τὸ άλλο μέρος κολακεύθηκε τόσο πολύ πού ο δυνατὸς Γάλλος Ναμπάμπ ζήτησε τὴν συμμαχία του και πού ή ώραία και διάσημη Τζοχάννα Μπεγκούμ ήρθε μοναχή της να τὸν προτείνῃ, ὡστε με μεγάλη προθυμία δήλωσε στην "Ιωάννα πὸς ο λευκὸς Ναμπάμπ ποροῦσε να βασίζεται σ' αὐτὸν και πὸς αν οί "Αγγλοι δοκίμαζαν να κτυήσουν τὸ Ποντισέρυ, θά είχαν να κἀνουν μαζί του.

"Επειτα πρόσφερε κι' αὐτὸς με τὴ σειρά του στην κυρία Ντυπλεϊξ διάφορα πολύτιμα δῶρα: Φορέματα από μουσελίνα άραχνούφαντη, όφασματα χρυσοκέντητα, πολύτιμα δέματα κι' άλλα παρόμοια.

"Η πριγκίπισσα "Ιωάννα θέλοντας να φέρῃ ὅσο τὸ δυνατόν νωρίτερα τις καλές ειδήσεις στὸν άντρα της, ξεκίνησε από τὸ Τζίγκι τὸ ίδιο βράδυ.

Τὸ άλλο πρωί τὰ ξημερώματα, καθὼς κόντευαν να φθάσουν στο Βαλνταούρ κι' ήταν έτοιμοι πάλι να ξεκουραστούν για λίγο διάστημα στο ίδιο δασάκι όπου είχαν σταθμεύσει και στὸν πηγαϊμό, είδαν από μακριά ότι κάτω από τὸ δάσος είχε στηθεῖ μια κατασκήνωσι. "Ο Ντάρλι στάλθηκε να κἀνη άναγνώριση και σέ λίγο γύρισε πίσω λέγοντας πὸς είχε ιδεί κάτι στρατιώτες με κόκκινες στολές.

— Δίχως άλλο θά είναι οί "Αγγλοι πού πηγαίνουν στὸν "Αναβερντικάν, εἶπε ή κυρία Ντυπλεϊξ χαμογελώντας. Δέν πειράζει, άς πάνε.

Μόνο πὸς θά φθάσουν κάπως άργά.

Και στάλῃθαι έφθασαν άργά "Ισα-Ισα για νακούσουν από τὸ στόμα τὸ Ναμπάμπ πὸς ήταν άποφασισμένος να νανταχθῇ σέ κάθε έχθρική έκδήλωση τὼν "Αγγλων εναντίον τὼν Γάλλων τὼν φίλων του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'

"Ο Λά Μπουρντονναι φθάνει

"Όσοστο στὸν Ντυπλεϊξ δέν ήταν και τόσο ευχάριστο να μὲνη για πολὺν καιρὸ υποχρεωμένος στὸν Ναμπάμπ και να παραδέχεται σχεδὸν πὸς είναι κατώτερός του, μὰ και τὸ ζήτησε την προστασία του. "Όπως είχε πει και στην πριγκίπισσα "Ιωάννα, όταν σκέφθηκε να ζήτηση τὴ μεσολάθεση τὸ "Αναβερντικάν, για τὴν ὥρα έπρεπε να σώσουν τὴν περίσταση" μὰ περνούσαν οί μήνες, κόντευε να περάση χρόνος, και τὰ πράγματα βρισκόνταν άκόμη στο ίδιο σημείο: "Η πολιτεία έμενε άνοχώρωτη, ο στρατὸς ήταν λίγος, τὰ δπλα και τὰ πολεμοφόδια σ' έλεεινή κατάσταση, στο λιμάνι δέν βρισκόταν οὔτε ένα πολεμικὸ καράβι και με λίγα λόγια τὸ Ποντισέρυ, δέν είχε τίποτε απ' ὅσα χρειαζόνταν για τὴν άμυνα του. Τὸ ένα και μοναδικὸ καράβι πού είχε ο Ντυπλεϊξ, τὸ έστειλε για να συναντήση τὸν Λά Μπουρντονναι πού πάντοτε έλιπζαν ότι θάρχόταν μὰ μέρα. "Ο κυβερνήτης τὸ καραβιού αὐτοῦ ήταν έξουσιοδοτημένος να περιγράψῃ στὸν Λά Μπουρντονναι τὴν οίκτρή κατάσταση τὸ Ποντισέρυ και τὴν άπελπισία τὼν κατοίκων του, μὰ ο καιρὸς περνούσε και κανένα πανι δέν φαινόταν από μακριά πού να φέρνη τὴν ποθητὴ βοήθεια. Οὔτε καν τὸ καράβι πού είχε σταλεῖ από τὸ Ποντισέρυ, δέν ξαναγύριζε.

Κλεισμένοι στο γραφετο του, άρρωστος, και λυπημένος, ο Ντυπλεϊξ παρ' όλη του τὴν ένεργητικότητα και τὴν πίστη του στη Θεία Πρόνοια, άρχισε πια να κουράζεται και να άπογοητεύεται. Μάταια προσπαθοῦσε ή γυναίκα του να τὸν δώση κουράγιο: δέν κατόρθωνε τίποτε. Κι' ή μουσική άκόμα, πού άλλοτε ήταν τὸ καλύτερο καταπραυντικό για τὰ νεύρα του, τώρα δέν έφερνε πια κανένα άποτέλεσμα.

— Πάει πια, έλεγε στην πριγκίπισσα "Ιωάννα τὴν άποσωμένη σύντροφό του πού της έμπιστευόταν όλα του τὰ σχέδια, όλες του τις έλπίδες κι' όλες του τις άνησυχίες. Πρέπει να άρνηθῷ τὰ όνειρά μου όλα, να παραδεχθῷ να βλέπω τὸς "Αγγλους να άπλώνονται ολοένα και περισσότερο, να υπομείνω να μάς διώξουν κιόλας απ' ἐδῶ. Δέν λυπήθηκα οὔτε

την περιουσία μου ούτε τον εαυτό μου. Μά δεν μπορώ πια να παλεύω μόνος μου. "Όχι, τελείωσε. Φτάνει πια!

Καθώς μιλούσε πηγαινοερχόταν στο γραφείο του, περπατώντας νευρικά. Με τα τελευταία του όμως λόγια ή πόρτα άνοιξε με όρμη και μπήκε μέσα ο Ντάρλι, με μάτια που πετούσαν σπίθες και με τη χαρά ζωγραφισμένη στο πρόσωπό του.

— Νουνέ! Νουνέ! φώναξε με κομμένη αναπνοή. "Εφθασαν! "Εφθασαν!

— Ποιοι έφθασαν; έκανε ζωηρά ο Ντυπλεξ όρμώντας προς το μέρος του παιδιού.

— Τα καράδια του Λά Μπουρ-ντονναι!

— Τα καράδια του Λά Μπουρ-ντονναι; Ποιός σου τώπε;

— Ένας ναύτης, που τώρα ξεμπαρ-κάρισε. "Ο άξιωματικός που είναι κυβερνήτης στο καράβι του έρχεται εδώ με όλη τη γρηγοράδα· μά ήθελα να σάς φέρω έγω πρώτος την καλή είδηση κι' έτρεξα, δηλαδή ο Καν-τούρ έτρεξε γρηγορότερα απ' αυτόν.

Πραγματικά, λίγα λεπτά αργότερα παρουσιάστηκε ο κυβερνήτης μιάς φρεγάτας και είδοποίησε τον Ντυ-πλεξ πώς τα καράδια του Λά Μπουρ-ντονναι κόντευαν να μπουν στο Πον-τισέρυ, μά πώς είχαν σταθεί λίγα μίλλια μακρότερα για να δώσουν ναυ-μαχία με τον άγγλικό στόλο.

Στη ναυμαχία αυτή ένίκησαν θρι-αμβευτικά οι Γάλλοι, και την άλλη μέρα, δηλαδή στις 9 "Ιουλίου 1746, ο Λά Μπουρντονναι αποβιβάζονταν στο Ποντισέρυ, όπου τον υποδέχθη-καν σαν λυτρωτή, όχι μονάχα ο Ντυ-πλεξ, αλλά και όλος ο πληθυσμός που είχε μαζευτεί στην παραλία για να τον ζητωκραύαση.

«Η χαρά τους ήταν σωστό παρα-λήρημα», γράφει ένας που έτυχε να ήταν μπροστά σ' αυτή την υποδοχή. «Έκαναν σαν να είχαν μεθύσει από άμβροσία».

Και σ' αλήθεια ή άφιξη αυτών των καραβιών και του ναυάρχου που τα κυβερνούσε, μπορούσαν να δώσουν άφορμή για τις μεγαλύτερες ελπίδες.

«Ο Λά-Μπουρντονναι ήταν περί-φημος ναυτικός. Και τ' όνειρό του ήταν πάντα να δημιουργήση ένα στό-λο που να δώση στη Γαλλία την ό περοπλία στον "Ινδικό "Ωκεανό. Για να πραγματοποιήση τόνειρό του έ-κανε θαύματα. Καθώς πήγαινε στις "Ινδίες έπεσε μέσα σ' ένα φοβερό κυ-κλώνα που σκόρπισε όλο του το στόλο. Με κόπο μπόρεσε να τον συγκεντρώση και να φθάση στην Μαδαγασκάρη.

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Ο ΑΕΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΣΤΡΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό MARGUERITE BOURGET

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

«Η Μαρία-Ρόζα σηκώθηκε υπά-κουη και φίλησε το χέρι της θείας της.

— "Αδελφούλα μου, είπε ή Μαρ-γαρίτα με χαμηλή φωνή, θά μπορού-σες να πάς να μου φέρης κάτι μπου-κάλια που ξέχασα στην κάμαρα του φαρμακείου; Δεν θέλω ν' άφήσω τη θεία μόνη της.

Τό φαρμακείο βρισκόταν σέ μια μεγάλη κάμαρα στην άλλη άκρη του πύργου. «Η Μαργαρίτα έξήγησε μ' όλες τις λεπτομέρειες στην αδελφή της πόσα και ποιά μπουκάλια ήθελε.

— Μήπως κρύβει το παιδί, περ-νώντας απ' όλους αυ-τούς τους έρρημους διαδρόμους, είπε ή μαρκησία στην άνε-ψία της. Δός της την δαντέλνια μου έ-σάρπα.

«Η Μαρία Ρόζα έ-νοιωσε τα μάτια της να δακρύζουν. Πόσο τις νοιάζονταν και τις φρόντιζε ακόμη ή καλή τους θεία, παρ' όλες τις δικές της θλίψεις και τις στε-νοχώριες της! Πόσο μεγάλη ήταν ή αγά-πη της.

Πήρε υπάκουα την έσάρπα που βρισκό-ταν επάνω σ' ένα έ-πιπλο και την τύλιξε γύρω στο κεφάλι της. "Ετοιμαζόταν να βγή-δταν, εκεί που βρι-σκόταν στο κατώφλι, κοντοστάθηκε και με το χέρι της έστειλε ένα φιλάκι στη θεία της.

«Η γριά κυρία κι' ή Μαργαρίτα την κοίταξαν με αγάπη. Με το σκούρο θαλασ-σί της φόρεμα και με τη μαύρη δαντελ-λένια έσάρπα που της σκέπαζε τ' όλό-ξανθο κεφαλάκι και τους λεπτούς της ώ-μους, έμοιαζε σαν την "Ελπίδα που χα-μογελάει μέσ' στη συμφορά.

Ούτ' ή μια ούτ' ή

άλλη δεν φαντάζονταν πώς τη γλυκειά και χαριτωμένη αυτή εικόνα της μι-κρούλας θά τη ξανάφερναν αργότερα μπροστά τους με άπελπισία, σαν μια μορφή που δεν έμελλε ποτέ τους πια να ξαναδούν.

— Μαργαρίτα, είπε ή γριά μαρ-κησία όταν ή πόρτα έκλεισε. Μαργα-ρίτα, τό βλέπεις αυτό;

Και με το άδυνατισμένο χέρι της έδειξε σκαλισμένο στη ράχη μιάς πο-λυθρόνας τόν παλιό θυρεό των Να-βάξιγ: τόν αετό και τό άστρο.

— Καταλαβαίνεις, καταλαβαίνεις, Μαργαρίτα, συνέχισε ή μαρκησία με ζωηρή συγκίνηση και σαν έμπνευ-σμένη. «Ο Γκύ μας, ο αετός μας χάθηκε. Μά μή φοβάσαι!

«Ήσυχασε! Μάς μένει ή Μαρία Ρόζα μας, μάς μένει τό άστρο μας.

«Αλίμονο! Τά σύννεφα που μαζεύονταν στον ούρανό έμελ-λε γρήγορα να κρύψουν τό γλυ-κό φώς του μικρού άστρου των Ναβάξιγ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

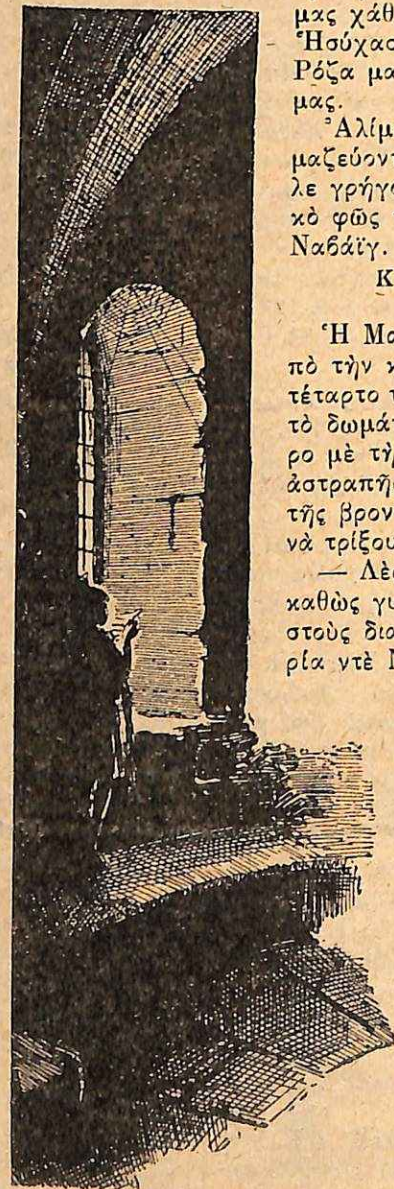
Χαμένη!..

«Η Μαρία Ρόζα είχε βγει ά-πό την κάμαρα πριν από ένα τέταρτο της ώρας, όταν έξαφνα τό δωμάτιο φωτίστηκε όλόκλη-ρο με την πράσινη λάμψη μιάς άστραπής και σέ λίγο ο κρότος της βροντής έκανε τά τζάμια να τρίζουν.

— Λές να φοβηθής τό παιδί καθώς γυρίζει όλομόναχο μέσα στούς διαδρόμους; έκανε ή κυ-ρία ντε Ναβάξιγ άνήσυχη. «Α-σχημα έκανα να τη στείλω τέτοιαν ώρα στην άλλη άκρη του πύργου.

— Τή Μαρία-Ρό-ζα δεν την τρομά-ζουν οι άστραπές, είπε ή Μαργαρίτα. «Αλλωστε, σέ πέντε λεπτά τό πολύ, θά έχη γυρίσει πίσω.

Τά πέντε λεπτά πέρασαν και πέρα-σαν κι' άλλα πέντε, και πέρασε κι' ένα τέταρτο της ώρας, μά ή Μαρία-Ρόζα δέ φαινόταν. «Όστό-σο ή θύελλα είχε ξεσπάσει με αφάν-ταστη μανία και έ-

«Η Μαρία-Ρόζα ανέβηκε στο πεζουλάκι κοντά στο παράθυρο»

μοιαζε σαν νάθελε να γκρεμίση όλό-κληρο τόν πύργο από τά θεμέλια.

«Η δυστυχισμένη ή μαρκησία, που ή άρρώστεια της την είχε κάνει όπερ-βολικά ευαίσθητη, έσφιγγε τά χέρια της κι' έκλεινε τά μάτια, κάθε φορά που ή βροντή έκανε τό σπίτι να τραν-τάζεται.

— "Ω, παιδί μου, πόσο υποφέρω, έκανε με άδύνατη φωνή. Δώσε μου κάτι για να στηλωθής ή καρδιά μου. Μου φαίνεται πώς σβύνω.

«Η Μαργαρίτα πήρε ένα μπουκαλάκι κι' έσταξε σ' έ-να ποτήρι με νερό λίγες σταγόνες από τό φάρμακο. Καθώς έβραζε πάλι τό μπου-κάκι στη θέση του παρατή-ρησε ότι ήταν σχεδόν άδειο.

Και ή παρατήρηση αυτή την έκανε να θυμηθής κάτι άλλο που την στενοχώρησε λιγάκι. Θά είχε περάσει πά-νω από μισή ώρα που είχε στείλει τη Μαρία-Ρόζα να της φέρη από τό φαρμακείο ένα άλλο μπουκαλάκι με τό ίδιο φάρμακο. Πώς δεν εί-χε ξαναγυρίσει ακόμη;

«Όστόσο δεν άνησύχησε κι' όπερβολικά. «Η αδελφή της ήτανε παιδί ακόμη. Θά ξεχάστηκε πουθενά παίζον-τας.

Και ήσυχασμένη μ' αυτή τη σκέψη κάθησε πάλι στη θέση της κοντά στη μαρκη-σία, που μέσ' στον πυρετό της βογγούσε και κουνιόταν άνήσυχη.

«Υστερα από μιά ώρα χτύ-πησε τό κουδούνι για τό δειπνο. Τό ίδιο κουδούνι που λίγες μέρες πριν καλού-σε όλο τόν κόσμο τόν τόσο εύθυμο και χαρούμενο, που βρισκόταν σκορπισμένος ένα γύρω, και που τώρα σήμαινε μόνο για μιά γριά γυναίκα και για δυό παιδιά.

«Η Μαργαρίτα κοίταξε τη θεία της διστακτική.

— Πήγαινε, καλό μου παιδί, πήγαινε, είπε ή μαρκησία. Αισθάνο-μαι λίγο καλύτερα τόν εαυτό μου. Στείλε μου την καμαριέρα μου, και κατέβα έσύ να φάς.

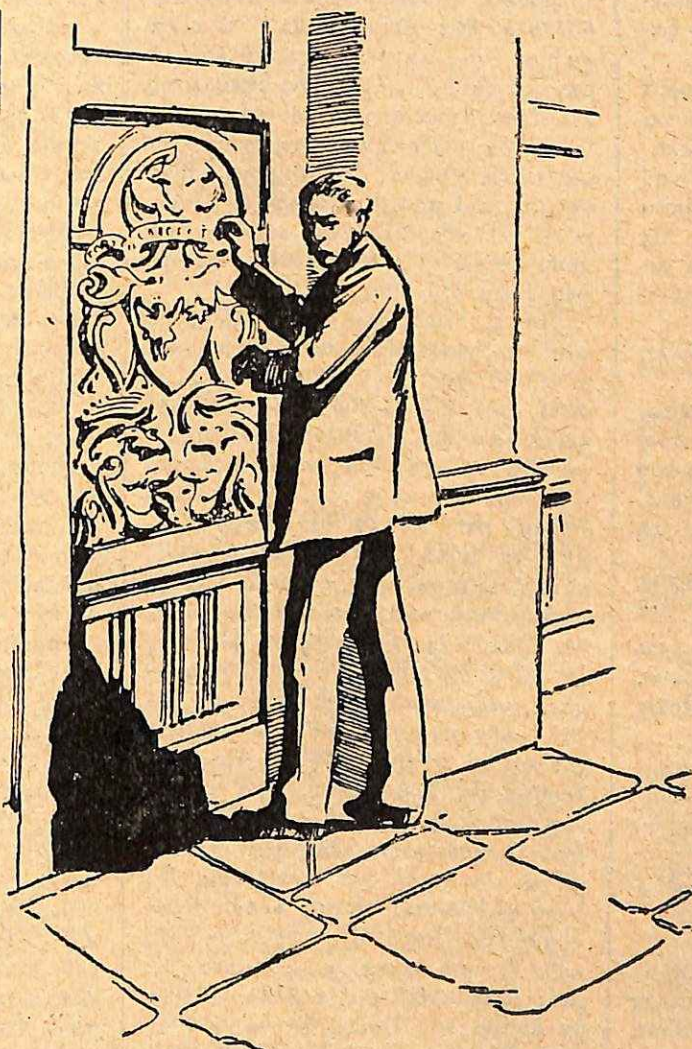
«Η Μαργαρίτα ήταν βέβαιη πώς θά συναντούσε την αδελφή της στην τραπεζαρία και γι' αυτό είχε πάρει από πριν κιόλας άσθηρό ύψος. «Η-ταν τόσο δύσκολο να μαλλώση κα-νείς τη Μαρία-Ρόζα. Είχε έναν τρό-πο που έκανε τόν άλλο να γελά ή ά-θελά του, όσο κι' αν ήθελε να φανή

αύστηρος. Τούτη τη φορά όμως άξι-ζε να της τά ψάλλη.

Μπα. περίεργο! «Η θέση της ά-δελφής της ήταν άδεια!

— Φραγκίσκο, μήπως είδες τη δε-σποινίδα Μαρία-Ρόζα; ρώτησε τόν καμαριέρα. Μπορείς σέ παρακαλώ να πάς να της πής ότι την περιμέ-νω; «Η στη βιβλιοθήκη θά βρίσκε-ται ή στο σαλονάκι της μουσικής.

Μ' αυτά τά λόγια κάθησε και άρ-χισε να τρώη συλλογισμένη κι' όλο-

«Ο άνθρωπος έστριψε τό κεφάλι του και κοίταξε γύρω του άνήσυχος...»

μόναχη μέσα στην άπέραντη τραπε-ζαρία. Μά οι μπουκιές κάθονταν στο λαιμό της και δεν κατέβαιναν. «Όσο περνούσε ή ώρα, τόσο γινόταν μεγα-λύτερη ή άνησυχία της. Γιατί ή Μα-ρία Ρόζα δεν είχε ξαναφανεί; Πώς δεν είχε παρουσιασθεί στην ώρα του δείπνου;

«Επιτέλους ο Φραγκίσκος ήρθε.

— «Εφάξα παντού, δεσποινίς Μαρ-γαρίτα, είπε. Δεν βρίσκεται πουθενά, ούτε στο σαλόνι ούτε στη βιβλιοθήκη. Τής Μαργαρίτας της φάνηκε σαν να

της είχαν δώσει μιά μαχαιριά στην καρδιά. «Έξαφνα της ήρθε μιά ιδέα, μιά από εκείνες τις ιδέες, που όταν κανείς τις έξετάζει με τη λογική δεν έχουν μεγάλη βάση, μά όταν είναι ταραγμένος και άνήσυχος τού φαί-νονται σαν σανίδα σωτηρίας.

Πώς άνησυχούσε με τό τίποτε! Δίχως άλλο ή Μαρία-Ρόζα δεν θά είχε βρεί τό φάρμακο στο φαρμακείο και θά είχε τρέξει ως τούς Σδέσεγ-καμ για να τό ζητήσει απ' αυτούς.

Κι' επειδή έντωμεταξύ ξέσπασε ή θύελλα θά την κράτησαν να φάη εκεί.

«Όστόσο, βιαζόταν τόσο να βεβαιωθής γι' αυτό τό πρόγνμα, που δεν είχε την όπομονή να τελειώση τό φα-γητό της για να σηκωθής απ' τό τραπέζι. Δεν θέλησε ούτε καν να χασομερήση για να πάη στην κάμαρά της να πάρη τό καπέλλο της και τό παλτό της. «Έρριξε επάνω της μιά μπέρτα αδιά-δροχη, που βρισκόταν κρε-μασμένη στο διάδρομο, και τρέχοντας πέρασε τό πάρ-κο δίχως να τη νοιάζη για τη βροχή που έπεφτε μ' όρ-μη ούτε για τά παπούτσια της που είχαν γεμίσει νερά και έμοιαζαν σαν σφουγγά-ρια. Ούτε και τά πρόσεχε ό-λα αυτά. Πέρασε τις δενδρο-στοιχίες κι' ύστερα άρχισε να τρέχη στον έρρημο δρόμο. ενώ μιά σκέψη κυριαρχούσε στέ μυαλό της: να βρή την αδελφή της. Θεέ μου, πόση εύτυχία κι' άνακούφιση θά ένοιωθε, όταν θά την έσφιγ-γε στην άγκαλιά της και θά τη φιλούσε στα δροσερά της μάγουλα!

«Επιτέλους, να ή βίλλα! Τό παράθυρο του σαλονιού ήταν φωτισμένο. Πίσω από τις τούλινες κουρτίνες δια-κρίνονταν παιδικές μορφές. «Η Μαργαρίτα ξεχώρισε την

«Εδίθ, δίπλα της τη Λίλιαν...

Και ή Μαρία-Ρόζα; «Ω, Θεέ μου, που ήταν ή Μαρία-Ρόζα;

«Η Μαργαρίτα ένοιωσε ένα κτύπη-μα στην καρδιά της. «Η αδελφούλα της δεν βρισκόταν ατόου!

«Όταν οι Σδέσεγκαμ αντίκρυσαν μπροστά τους τη Μαργαρίτα, σέ τέ-τοια ώρα, μουσκεμμένη από τη βρο-χή, τρέμοντας από την ταραχή της, αισθάνθηκαν μεγάλη έκπληξη, μά και μεγάλη άνησυχία.

Με κομμένη φωνή, μόλις μπορών-

τας ν' ἀρθρώση λέξη, ἡ μικρούλα ἐξήγησε γιὰ ποῖο λόγο εἶχε ἐρθεῖ.

Μὰ ὅχι, κανεὶς δὲν εἶχε ἰδεῖ τὴ Μαρία-Ρόζα ὅλο τὸ ἀπόγευμα. Εἰχαν μάλιστα σκοπό, ἂν δὲν ἔπιανε τόσο δυνατὴ βροχή, νὰ ἐρθοῦν οἱ ἱδιοὶ στὸν πύργο καὶ νὰ ρωτήσουν πῶς ἦταν ἡ κυρία ντὲ Ναβάιγ, γιὰτὶ ὅλη τὴν ἡμέρα περίμεναν τὴ Μαρία-Ρόζα γιὰ νὰ τοὺς φέρῃ αὐτὴ τὰ νέα.

— Μὰ τότε, ἔκανε ἡ Μαργαρίτα, τότε ποῦ μπορεῖ νὰ βρισκεται ἡ ἀδελφή μου; Μὰς ἀφῆσε στὶς πεντέμισυ κι' ἀπὸ τὴν ὥρα ἐκείνη δὲν ξαναφάνηκε.

Ἡ λαίδη Σδέσεγκαμ καὶ ἡ κυρία Αἰγκθέρτ κοιτάχθηκαν στὰ κρυφὰ καὶ τὸ βλέμμα τους σήμαινε πολλά. Ἡ ἴδια σκέψη πέρασε ἀπ' τὸ νοῦ τους. Σ' αὐτὸ τὸν ἀτυχο πύργο ὅπου τόσες συμφορὲς ἐπεφταν αὐτὲς τίς ἡμέρες, ποῖος ξέρεῖ ἂν δὲν εἶχε τύχει κανένα κακὸ καὶ στὴν καϊμένη τὴν Μαρία-Ρόζα;

Φυσικὰ οὔτε ἡ μιὰ οὔτε ἡ ἄλλη δὲν εἶπαν τὴ σκέψη τους.

— Ἰσως, εἶπε ἡ λαίδη Σδέσεγκαμ, ἡ ἀδελφούλα σου νὰ θέλησε νὰ κἀνῃ ἕναν γύρο στὸν κῆπο. Τὴν ἐπίασε ἔξαφνα ἡ βροχὴ καὶ θὰ κατέφυγε σ' ἕνα ἀπὸ τὰ περίπτερα ὅπου μὲς τὰ σκοτεινὰ θὰ τὴν πῆρε ὁ ὕπνος.

— Ἡ ἀκόμη, πρόσθεσε ἡ Ἐδίθ, μπορεῖ νὰ γλύστηρε σὲ καμμιὰ λάσπη καὶ νὰ στραμπούλιξε τὸ πόδι της καὶ νὰ μὴν μπορεῖ νὰ γυρίσῃ πίσω.

Ἐστόσο κι' οἱ δύο αὐτὲς ὑποθέσεις ἦταν βασικὰ ἐσφαλμένες.

(Ἀκολουθεῖ)

KIMON AKIASHS

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΣΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ

Ἀγαπητοί μου,

ΣΑΣ εἶπε πολλὰ ἡ Διάπλασις γιὰ τίς διαπλασιακὲς ἐκπομπὲς ποὺ κάνει τώρα κάθε Πέμπτη ὁ Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς τοῦ Μπάρι. Καὶ βέβαια θὰ αἰστανθήκατε μεγάλη περιέργεια νὰ ἀκούσετε καμμιὰ. Ὅσοι ἔχετε μηχανήμα στὸ σπίτι σας θάχρουνῆσατε ὡς ἐκείνη τὴν ὥρα γιὰ «νὰ πάρετε Μπάρι» κι' ὅσοι δὲν ἔχετε, θὰ πῆ-γατε σὲ κανένα φιλικὸ σας σπίτι ποὺ ἔχει. Τὴν ἴδια περιέργεια αἰστανθήκα κι' ἐγὼ, κι' ἐπειδὴ δὲν ἔχω μηχανήμα στὸ σπίτι μου, πῆγα μιὰ Πέμπτη βράδυ σ' ἕνα φιλικὸ μου. Ἐκεῖ ἀκουσα, ἀνάμεσα στ' ἄλλα, νὰ διαβάζεται—ἀπὸ τὸ Μπάρι! καὶ τόσο καθαρά, σὰ νὰ διαβάζοταν ἀπὸ τὴ διπλανὴ κάμαρα!—καὶ μιὰ Ἀθηναϊκὴ Ἐπιστολή μου. Λοιπόν, δὲν πῖ-

στευα ταυτιά μου! Μοῦ φαινόταν πῶς ἔβλεπα ὄνειρο, πῶς γινόταν κανένα θαῦμα. Μὰ γιὰ φαντασθῆτε! ἕνας ἄνθρωπος, στὸ Μπάρι τῆς Ἰταλίας, νὰ διαβάζῃ μιὰ Ἐπιστολή μου, κι' ἐγὼ, στὴν Ἀθήνα, μέσα σ' ἕνα σπίτι, σ' ἕνα σαλόνι, νὰ τὸν ἀκούω σὰ νὰ μὲν ἐκεῖ! Βέβαια, κι' ἄλλες φορὲς ἀκουσα στὸ Ραδιόφωνο νὰ μιλοῦν, νὰ τραγουδοῦν, νὰ παίζουν μουσικὴ, νὰ παρασταίνουν, κι' ἀπὸ μεγαλύτερες ἀκόμα ἀποστάσεις. Ἀλλὰ ἐκείνο τὸ βράδυ, ἀκούγοντας ἑλληνικὰ, καὶ μάλιστα ἕνα κείμενο ποὺ τὸ εἶχα γράφει ἐγὼ, κατὰλαβη καλύτερα τὸ μεγάλο θαῦμα αὐτῆς τῆς ἐφεύρεσης κι' αἰστανθήκα περισσότερη ἐκπληξὴ καὶ ἀιστὰνθὰ τὴν πρώτη φορά, ἔδω καὶ πέντε χρόνια, ποὺ παρουσιάσθη-κε μπροστά μου. Καὶ σκέφθηκα πάλι πόσο ἄλλαξε ἀληθινὰ «ἡ ὄψη τοῦ κόσμου» μὲ τίς θαυμαστὲς αὐτὲς ἐφευρέσεις τοῦ αἵωνα μας.

Ἰσως σὲ σὰς δὲν κάνουν τόσο ἐντύπωση, γιὰτὶ εἶσθε παιδιὰ, νέοι, καὶ μ' αὐτὲς γεννηθήκατε, μ' αὐτὲς ζήσατε καὶ—γιὰ νὰ πῶ ἔτσι—τίς θεωρεῖτε κάτι συνηθισμένο. Μὰ συλλογισθῆτε καὶ μὰς τοὺς μεγάλους, τοὺς ἡλικιωμένους, τοὺς γέροντες, ποὺ ὅταν ἤρθαμε στὸν κόσμο, δὲν ὑπῆρχε τίποτ' ἀπ' αὐτὰ! Οὔτε ἠλεκτρικὸ φῶς, οὔτε ἠλεκτροκίνηση, οὔτε τηλέφωνο, οὔτε κινηματογράφος, οὔτε ἀεροπλάνο, οὔτε κἄν αὐτοκίνητο. Ἐνα ἕνα ἀπ' αὐτὰ τὰ εἶδαμε νὰ γίνονται—«στὰ σπάργανα» ὅπως λένε—νὰ μεγαλώνουν σιγά-σιγά, νὰ τελειοποιούνται καὶ νὰ θαυματουροῦν. Παρακολούθησαμε βῆμα πρὸς βῆμα τὴν ἀνάπτυξή τους, τὴν ἐξέλιξή τους, κι' ἀπὸ τὰ πρῶτα, τὰτελέστερα, φτάσαμε μὲ τὸν καιρὸ στὰ τελειότερα. Γι' αὐτὸ φαίνονται σὲ μὰς περισσότερο «θαύματα» παρὰ σὲ σὰς ποὺ τὰ βρήκατε ἔτοιμα, κοινὰ, συνηθισμένα. Ἐμεῖς λέμε: «Θέ μου, τί ἄλλο θὰ ἰδοῦμε ἀκόμα;». Ἐσεῖς τίποτα. Κι' ἂν ἀκόμα ἀκούγατε αὔριο πῶς ἕνα ἀεροπλάνο ἔφτασε στὴ Σελήνη ἢ πῶς λάβαμε ἕνα τηλεγράφημα ἀπὸ τὸν Ἀρη, θὰ σὰς φαίνονταν τὸ φυσικότερο πράγμα τοῦ κόσμου. Γιὰτὶ τέτοια ἀκούτε καὶ τέτοια βλέπετε ἀφ' ὅτου γεννηθήκατε. Ἐνῶ ἐγὼ, ἔξαφνα, ἤμουν παιδί τῆς ἡλικίας σας, ὅταν γιὰ πρώτη φορά, σ' ἕν' ἀγγλικὸ πολεμικὸ, ποὺ ἦρθε τότε στὴ Ζάκυθο, εἶδα τὸν ἠλεκτρικὸ ἥλιο, μιὰ «λυχνία τοῦ Ἑδίσων» ποὺ μόλις εἶχ' ἐφευρεθεῖ. Στεῖς, ἀφότου γεννηθήκατε, τὸ ἠλεκτρικὸ φῶς ἦταν στὸ σπίτι σας, κι' ἔφτανε νὰ γυρίσετε μερικὰ κομμάτια γιὰ νὰ τὸ φωταγωγήσετε σὲ μιὰ στιγμὴ δλόκερο. Ἡ «ὄψη τοῦ

κόσμου» ἄρχισε νὰλλάξῃ ἐδῶ καὶ πηνήντα ἀπ' αὐτὸν χρόνιο, ὅταν οἱ πατέρες σας ἦταν μικρὰ παιδιὰ. Ἐδῶ καὶ δέκα ἢ δεκαπέντε ἢ δεκαεφτά χρόνια, ποὺ γεννηθήκατε σεῖς, ἢ ἀλλαγὴ εἶχε συντελεσθεῖ. Αὐτὴ εἶναι ἡ διαφορὰ.

Ἀλλ' ἂς γυρίσουμε στὶς ἐκπομπὲς τοῦ Μπάρι. Μεγάλῃ ἐπιτυχίᾳ αὐτὲς οἱ ἑλληνικὲς τῆς Πέμπτης γιὰ παιδιὰ, κι' ὁ Σταθμὸς λαβαίνει πολλὰ συγχαρητήρια ἀπ' ὅλο τὸν κόσμο. Γιὰτὶ ὅπου ὑπάρχουν Ἑλληνόπουλα—καὶ στὴν Ἑλλάδα, καὶ στὴν Ἀνατολή, καὶ στὴν Εὐρώπη—ἀκούνε κι' εὐχαριστοῦνται πολὺ. Μερικὰ ἀπ' αὐτὰ τὰ συγχαρητήρια κι' εὐχαριστήρια διαβάζονται ἀπ' τὸ Σταθμὸς ἔτσι ἀκουσα κι' ἐγὼ ἕνα ὠραῖο καὶ συγκινητικὸ γράμμα μιᾶς μικρῆς ἀπὸ τὴ Μύκονο, ποὺ ἔγραφε πῶς ἡ μόνη τῆς διασκέδαση στὸ νησί εἶναι τὸ Ραδιόφωνο, καὶ πῶς ἡ διασκέδαση αὐτὴ ἔγινε ἀκμήμα μεγαλύτερη κι' ὠφελιμότερη, ἀφότου ὁ Σταθμὸς τοῦ Μπάρι ἄρχισε νὰ ἐκπέμπῃ ἑλληνικὰ γιὰ παιδιὰ. Καθὼς ξέρετε, προκηρύχθηκε κι' ὁ πρῶτος διαπλασιακὸς Διαγωνισμὸς μὲ ὠραῖο πατριωτικὸ θέμα, κι' ἐλπίζω, ὡς τίς 15 Μαρτίου ποὺ τελιώνει ἡ προθεσμία, νὰ φτάσουν στὰ γραφεῖα τῆς «Διαπλάσεως» πολλὲς ἀπαντήσεις, κι' ὅχι μόνο ἀπὸ Διαπλασιόπουλα, μὰ κι' ἀπὸ ἄλλα, ξέ-να παιδιὰ, ποὺ γινώριζαν τώρα τὴ Διάπλασι ἀπὸ τὸ Ραδιόφωνο. Καὶ ποῖος ξέρεῖ! τὰ ξένα αὐτὰ παιδιὰ μπορεῖ σιγά-σιγά νὰ γίνουν δικὰ μας κι' ὁ κύκλος μας, ἡ οἰκογένειά μας, νὰ μεγαλώσῃ πολὺ. Μποροῦμε νὰ ποῦμε πῶς ὁ Σταθμὸς τοῦ Μπάρι κάνει ἕνα γενναῖο «ξεσπάθωμα» γιὰ τὴ Διά-πλασι.

Πρέπει νὰ εὐγνωμονοῦμε πολὺ—καὶ σεῖς μαζί μας—τὸν καθηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ρώμης κ. Ζώρα, ποὺ εἶχε τὴν ἰδέα καὶ τὴν πρωτοβουλία. Παλιὸ Διαπλασιόπουλο κι' αὐτός, ἤξερε καλὰ τὴν παιδαγωγικὴ ἀξία τῆς «Διαπλάσεως», καὶ σκέφτηκε πῶς ἀπ' αὐτὴν κυρίως ἔπρεπε νὰ διαβάζῃ ὁ Σταθμὸς τοῦ Μπάρι, γιὰ νὰ τέρπῃ καὶ νὰ διδάσκῃ τοὺς νεαροὺς ἑλληνες ἀκροατὲς του.

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΚΙ' ΑΡΓΟΔΙΑΒΑΙΝΟΥΝ...

Κι' ἀργοδιαβαίνουν στὴ σειρά Μικρὰ καχεκτικά παιδιὰ Καὶ πάνε... πάνε... Οἱ θύμισές μου οἱ παλιές Τοῦ χρόνου ἀπὸ τίς ἀγκαλιές Καὶ μοῦ μιλάνε...

Κι' ὦ, πόσο μοιάζουνε καθὼς Οἱ πεταλοῦδες εἰς τὸ φῶς Ὅταν πετᾶνε Ὡς νὰ τοὺς κἀνῃ τὰ φτερά Ἡ κοκκινόγλωσση φωτιά, Κι' ὅλο περνᾶνε...

Κι' ἀργοδιαβαίνουν στὴ σειρά Οἱ θύμισες καὶ τὴ χαρὰ Κοιτᾶν ν' ἀναρριπίσουν, Σὰ μάννες θέλουν στοργικὰ Νὰ μὲ κοιμήσουν καὶ γλυκὰ Νὰ μὲ φιλήσουν.

Κι' ὦ, πόσο μοιάζουνε σὰν τὲς Κρυφὲς ἐπαρχίων σεινὲς Ποὺ τὸ παιδί τους Εὐτυχισμένο τὸ ποδοῦν Καὶ νὰ ἡσυχάσουν προσηπατοῦν Μ' ἕνα φιλὶ τους.

Κι' ἀργοδιαβαίνουν στὴ σειρά Μικρὰ καχεκτικά παιδιὰ Καὶ πάνε... πάνε... Οἱ θύμισές μου οἱ παλιές Τοῦ χρόνου ἀπὸ τίς ἀγκαλιές Καὶ μοῦ μιλάνε...

Φάουστ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Ο ΓΕΝΝΑΙΟΣ ΝΑΥΤΗΣ

— Μάινα φλέσι! Μάινα κόντρα! ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ καπετάνιου. Ἀπειλητικὰ, μεγάλα κύματα εἶχαν ἀρχίσει νὰ σηκώνονται. Ἡ σκούνα τοῦ καπετάν-Νικόλα τοῦ Σιγριώτη ἔγερνε πὸτ' ἀριστερὰ καὶ πότε δεξιὰ, δείχνοντας τίς θαλασσοβρεγμένες πλευρὲς της. Εἶχε ξεκινήσει πρὶν δύο μέρες—ἕνα ἡσυχὸ χειμωνιάτικο δειλινὸ—ἀπ' τὸ λιμάνι τοῦ μικροῦ νησιού, τῆς πατρίδας τοῦ καπετάν-Νικόλα. Τὸ πλήρωμά του τ' ἀποτελοῦσαν ὅλο διαλεκτοὶ ναῖτες τοῦ νησιού. Ἐνας μόνον μικρὸς μοῦτσος—ὁ Μανώλης—ταξίδευε γιὰ πρώτη φορά. Κι' αὐτὸν τὸν πῆρε γιὰτὶ δὲν ἔβρισκε κανέναν ἄλλο καλύτερο. Ἐξ ἄλλου ταξίδευε μαζί του καὶ τὰδέρφι του—ἐξακουσμένον δελφίνι τοῦ νησιού—ποὺ τὸν δασκαλεύει καὶ τὸν καθοδηγοῦσε σὲ κάθε δουλειά.

Δυὸ μέρες τώρα ἡ παλιά σκούνα ἀρμένιζε μὲ τὸν ἀγέρα πρῆμο. Αὐτὸ τ' ἀποσπῆμερο ὅμως ὁ καιρὸς ἄλλαξε. Μαῦροι ὄγκοι μαζεῦονταν στὸν σκοτεινιασμένο οὐρανὸ. Ἡ θάλασσα ἄρχισε νὰ βουχίται ὑπόκοφα σὰ νὰ κατέβαινε ἀπὸ κάποιο ἀόρατο βουνὸ ἕνας ὀρηκτικὸς χεῖμαρρος.

Τ' ἄρμενα τρίζαν κι' ἡ σκούνα παλεύοντας μὲ τὰ κύματα, πὸτ' ἀνέβαινε στὴν ἀφρολουσμένη τους κορφή, πὸτ' ἐβούλιαζε στὴν ἄβυσσο, πότε πάλι ἡ πρῶρα της ὑψωνόταν τεράστια, σπάζοντας σὰν ἰδρωμένη, ἐνῶ συγχρόνως ἡ πρῶμνη της βυθιζόταν μὲ πάταγο μὲς τὰ νερά. Κι' ὁ καπετάνιος ὄρ-

θιος κοντὰ στὸ τιμόνι, μὲ φουσκωμένη τὴ μπλούζα του, παρατηροῦσε ὅλο μπρὸς καὶ διεύθυνε τὴ μάχη.

Ὁ ναύτης ποῦκανε βάρδια στεκόταν πάντα ἀκίνητος στὴ σκοπιά του κι' ἀγνάντευε τὸ πέλαγο, ἐνῶ τὰ κύματα τὸν χτυποῦσαν ἀλύπητα. Οἱ ἄλλοι ναῦτες στέκονταν ἔτοιμοι στὶς διαταγὲς τοῦ καπετάνιου. Γι' αὐτὸ μόλις ὁ καπετάνιος εἶπε «Μάινα φλέσι! Μάινα κόντρα!», πέντε γενναῖοι ναῦτες ὀρμησαν νὰ τὴν ἐκτελέσουν. Κι' ἄρχισαν τὸ ἔργο τους.

Κεῖνῃ τῇ στιγμῇ ὅμως ἕνα πελώριο κύμα μ' ἀφάνταστη δύναμη ὀρμησε πάνω στὴ σκούνα. Ἐνα δυνατό τράνταγμα ἀκολούθησε καὶ συγχρόνως ἡ δυνατὴ φωνὴ τοῦ σκοποῦ ἀντήχησε μὲς τῇ φασαρίᾳ.

— Ναύτης στὴ θάλασσα Ἐνας ναύτης στὴ θάλασσα!

Μεγάλῃ ταραχῇ ἐπακολούθησε ἀνάμεσα στοὺς ναῦτες. Μὲ φανερὴ συγκίνηση τὰ θαλασσιὰ αὐτὰ λιοντάρια, ποὺ μπροστὰ σὲ τίποτα δὲν δειλιάζαν, ἀλληλοκοιτάχθηκαν. Ποῖος νᾶταν ἀραγε ὁ δυστυχισμένος σύντροφός τους, ποὺ πρὶν δύο λεπτὰ ἦταν μαζί τους, κοντὰ τους, τώρα δὲ πάλευε μὲ τ' ἄγρια κύματα, κινδυνεύοντας νὰ πνιγῇ; Ὅα μπορούσε νὰ σωθῇ; Ὅα τὸν ξανάβλεπαν ζωντανό;

Βιαστικὲς διαταγὲς δόθηκαν ἀπ' τὸν καπετάνιο. Μὰ κεῖνῃ τῇ στιγμῇ ἕνα σῶμα ἔπεσε στὴ θάλασσα. Καὶ τὸ σῶμα αὐτὸ δὲν ἦταν ἄλλο ἀπ' τὸν ἀδερφὸ τοῦ μικροῦ μοῦτσου, ποὺ εἶχε δεῖ τὸ Μανώλη νὰ χάνῃ τὴν ἰσορροπία του καὶ νὰ βυθίζεται στὴν ἄβυσσο. Καὶ ῥίχτηκε στὴ θάλασσα γιὰ νὰ τὸν σώσῃ, ἂν μπορούσε ἢ νὰ πνιγῇ κι' αὐτὸς μαζί του.

Λίγες ἀσθενικὲς ἀχτίδες τοῦ λειψοῦ φεγγαριοῦ, ποὺ πέρασαν μὲς ἀπ' τὰ σύννεφα, φώτισαν ἀπάλὰ τὸ σκοτάδι. Κι' ἐκεῖ ἦτο πῶς μακριὰ εἶδε τὸ Μανώλη, ποὺ ἀπεγνωσμένα κουνουσε τὰ χέρια του.

Διευθύνθηκε μὲ δυσκολία πρὸς τὸ μέρος του. Τὰ κύματα καὶ τὰ ροῦχα τὸν τὸν ἐμπόδιζαν στὶς κινήσεις του. Ἦταν φανερό ὅτι δὲν θ' ἀντίειχε πολὺ χρόνον χωρίς βοήθεια. Ἐν τούτοις σιγά-σιγά καὶ μὲ κόπο πλησίαζε ὁλοένα τὸ Μανώλη ποὺ διακρινόταν τώρα πῶς καθαρά. Λίγο ἀκόμα κι' ὁ μικρὸς μοῦτσος θάταν πνιγμένος, χαμένος γιὰ πάντα. Ἀλλὰ σὲ μιὰ στιγμῇ, ποὺ τὰ κύματα τὸν εἶχαν ῥίξει ψηλά κι' ἦταν ἔτοιμος νὰ βυθιστῇ στὴν ἄβυσσο, τὸ δυνατό χερί τοῦ ἀδερφοῦ του τὸν ἀρπάξε.

Ἡ σκούνα στὸ μεταξύ εἶχε ἀλλάξει διεύθυνση καὶ πλησίαζε ὁλοένα κοντὰ τους. Ὅα πρόφτανε ὅμως ἡ θὰ ἔφτανε πολὺ ἄργα; Ὁ Μανώλης εἶχε ἀρχίσει νὰ χάνῃ τίς αἰσθήσεις του. Ὁ ἀδερφός του, ὅταν ἡ σκούνα πλησίασε ἀρκετὰ, ἄρχισε νὰ φωνάζῃ μ' ὅλη τὴ δύναμη.

Ἀλλαγαμοὶ χαρᾶς τοῦ ἀπάντησαν ἀπ' τὸ καράβι. Σὲ λίγο μὲ βόρρα φάνηκε στὴ θάλασσα, σιμά τους. Οἱ δυνάμεις του ὅμως τὸν ἀφῆσαν, τὰ χέρια του κόντευαν νὰ παραλύσουν. Ἐντούτοις ἔβαλε μιὰ τελευταία προσπάθεια

νὰ πλησιάσῃ τὴ βάρκα. Τὸ κατόρθωσε Πέντε ζευγάρια χέρια τοὺς ἀρπάξαν καὶ τοὺς δύο καὶ τοὺς ἔρριξαν λιπόθυμους μὲς τὴν βάρκα. Ὁ γενναῖος κι' ἡρωϊκὸς ναύτης εἶχε σωθεῖ, γλυτώνοντας καὶ τὸν ἀδερφό του ἀπ' τὰ νύχια τοῦ χάρου.

Μπιλ-Σπιλ

ΤΟ ΚΕΡΙ ΚΑΙ ΤΟ ΦΑΝΑΡΙ

Στὸ φαναράκι τὸ κερί

Μιλοῦσε θυμωμένο:

— Γιατὶ μέσα στὰ τζάμια σου

Μ' ἔχεις φυλακισμένο;

Ἄσε τὸ φῶς μου ἐλεύθερο

Τὴ γῆ ὅλη νὰ φωτίσῃ

Σ' ἀνατολὴ καὶ δύση!

Τὸ φαναράκι ὑπάκουσε

Κι' ἀνοίγει τὸ γυαλί του,

Μὰ σβύνει ὁ ἀέρας τὸ κερί

Καὶ τώρα... ὦρα καλὴ του.

(Ἀπὸ τὸ Γαλλικόν)

Τζιλ

ΜΕΣ' ΣΤΗ ΒΡΟΧΗ

— Πᾶμε μιὰ βόλτα;

— Μὲς' στὴ βροχὴ; Δὲν θάσαι στὸ καλὰ σου.

— Μπᾶς καὶ ξέχασες τὰ γράμματα ποῦχομε νὰ στείλουμε, ἢ μὴ θέλεις, γιορτὲς τώρα, νάχομε ἀπὸ τοὺς δικούς μας κανένα τηλεγράφημα περὶ τῆς πο-θητῆς μας ὑγείας;

— Γιὰ φαντάσου, τὸ ξέχασα ὅλως-διόλου. Ἐμπρὸς λοιπόν...

Καὶ ἰδοὺ ἐτοιμάζεται ἡ ἡρωϊκὴ ἔξοδος τῶν δύο μετὰ ὀμβρελλῶν, γαλο-τυῶν καὶ τὰ ρέστα.

— Πρέπει νὰ πᾶμε στὸ κεντρικόν, νὰ προφθάσουμε τὸ βαπόρι! ἦγουν τοῦτέ-στι δηλαδὴ ὁδὸς Αἰόλου! δυστυχία μας!

— Ἀνοίξε τὴν ὀμπρέλλα σου.

— Μ' ἂν τὴν ἀνοίξω κι' ἐγὼ πρέπει νὰ βαδίσουμε εἰς ἀπόστασιν ἐνὸς μέ-τρου! θάρθω στὴ δικιά σου, μόνο πῶς ψηλά, καὶ γὰρ μνησθῇ πῶς σὲ περῶ ὁλόκληρο κεφάλι.

Ἐν τάξει, καὶ τώρα πᾶμε σὰν καλὰ παιδιὰ. Τί κόσμος εἶναι αὐτός, καὶ μὲ τί ὀμπρέλλες σὰν κινετὰ πλεούμενα.

Γεννᾶται ὅμως ἡ ἀπορία, πῶς ψηλά νὰ τὴν κρατοῦμε ἀπ' τοὺς ἄλλους ἢ πῶς χαμηλά;

Ἀποφασίζεται τὸ πρῶτο, μὰ σὲ λίγο δεχόμαστε τίς θωπεῖες μιᾶς συναδέλ-φου ἡκιστα εὐγενικῆς, ἀφοῦ λίγο ἔλει-ψε νὰ μᾶς βγάλλῃ τὸ μῦτι.

Ἐ, πῶς χαμηλά... φαίνεται πῶς τώ-ρα κάνουμε μετὰ τὴν ἴδια δουλειά, γιὰ-τί μᾶς λοξοβλέπουν μουμουρίζοντας.

Σὲ λίγο ἕνα κρούτη! Ἡ ἐκδίκηση ἦλθε ἐκ τῶν ἄνω! μιὰ ὀμπρέλλα πῶς ψηλὴ μᾶς ἔσχισε τὴ δική μας.

Τί μέλλει γενέσθαι; Ἐγὼ λέω νὰ τὴν κλείσουμε, δὲν εἶναι χάλι αὐτό.

Τελοςπάντων, βρεχόμενες, σπρωχνό-μενες καὶ τσαλαβουτώντας ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν στὰ κρυσταλλένια ρυάκια, φθάσαμε στὸ ταχυδρομεῖο.

Ἀμ' τὰ γράμματα: Τὰ δυστυχισμένα κι' αὐτὰ μέσα στὴ τσάντα μου καὶ πάλι βράχθηκαν.

Πρέπει ν' ἀλλάξουμε φάκελλο.

Δὲ βαρύνεται, θὰ διαβάσουν τίς ἐφη-μερίδες καὶ θὰ καταλάβουν πῶς εἶναι κι' αὐτὰ πλημμυροπαθῆ.

Δροσοτάλαχτη

ΜΙΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΑΡΡΩΣΤΕΙΑ

Πού σου πετύχαμε όλες, μιά και μιά στην προκοπή. Έκείνη η Ίωάννα ως που να κουνήσει το πόδι της νυχτώνει, κι' ως που το χέρι ξεμερώνει. Η Γιασεμιά πάλι καθισμένη στο παράθυρό της δίδεν μελετάει λατινικά ή τάχατες εμπνέεται ποίημα. Άν πάς να δής πού κοντά, βλέπεις πως χαζεύει μακαρίως. Η καίμενη η Νίτσα είναι καλό παιδί εκείνη. Σκυμμένη στο τραπέζι δλο γράφει. Έπί τέλους άξ ξεκουραστή λιγάκι. Πάω να της πιάσω την πέννα. Μπα, καλέ! γράφει γράμματα της Σταράτης το παιδί, γι' αυτό δείχνει τέτοια... επιμέλεια. Όσο για την Άλίκη μνήν τ' αρωτάς. Βολοδέρνει όλη τη μέρα μ' ένα βιβλίο. Τώρα εκείνο βασανίζει εκείνη ή εκείνη έκεινο; Έδω είναι το πρόβλημα. Και στο τέλος της μέρας:

— Άστα, καίμενη, σέρνουμα, σέρνουμα. Πάω να διαβάσω μιά γραμμή και πάει ο νους μου άλλοιθ.

Νά πού λύθηκε το αίτιογίμα. Το βιβλίο είναι μιά πρόφαση για να ρεμβάξη καλύτερα.

Άμ' ή Μαρίκα; Μ' συνοφρυωμένο ύφος και τη μπουνιά στο μάγουλο στοχάζεται. Τουλάχιστο δέν χάνει έντελώς τόν καιρό της.

— Τί σκέπτεσαι, καλέ;

— Πώς όλες είμαστε τεμπέλες, μ' κάθε μιά με τόν τρόπο της.

Τεμπελοσκέψεις δηλαδή. Βάλτου ρίγανη.

Και σά να μνήν έφτανε αυτό ήρθε και ή άπεργία να μεγαλώση τó κακό.

Πάω στις δέκα τó πρωί και βρίσκω τη Νίτσα και την Ίωάννα στο κρεβάτι.

— Βρέ παιδιά, δέν έχω κέφια. Δέν έχω όρεξη για τίποτε. Μού φαίνεται πως λιμνάζω.

— Καλέ, ναί, κι' εμείς τó ίδιο...

— Νοιώθω μιά πλήξη δυσάρεστη. Βαριέμαι πού κάθουμαι κι' ούτε έχω όρεξη να κάνω κάτι τίποτα.

Σέ λίγο, να κι ή Γιασεμιά.

— Τί γίνεσαι, Γιασεμιά;

— Ωχ, βρέ παιδιά, τί χάλια είναι αυτά; Βαριέμαι και πού ζώ...

— Άααχ... κάνουνε όλες βαριεστημένες.

— Δέν είναι κατάσταση αυτή, πρέπει να κουνηθούμε λιγάκι.

— Ναί βέβαια και χασμουριέμαι έντομμεταξύ.

Βρίσκω εκεί δίπλα μιά έφημερίδα. Ρίχνω μιά ματιά και σέ λίγο:

— Παιδιά, βρήκα τί έχουμε!

Τους διαβάζω μιά κριτική για ένα έργο τού Σόου. Ό ήρωας του πάσχει από υποκόπωση.

— Ε, τί λέτε; Δέν σάς φαίνεται ότι όλη αυτή ή δυσφορία, ή άνία είναι υποκόπωση, κρίση τεμπελιάς δηλαδή;

Είμαι κατενθουσιασμένη για την διάγνωση μου και δέχομαι συγχαρητήρια από τις άλλες.

— Νά λοιπόν πού δέν φταίμε εμείς, πρόκειται για μιά καινούργια έπιδημία μιάς πολύ παλιάς άρρώστιας. Η Ίωάννα ισχυρίζεται πως την έχει πάρει πύδ βαριά, μ' α' αυτό δέν συμφωνώ.

— Όλες βρίσκουμε τόν έαυτό μας πολύ σοβαρό.

Σέ λίγο βαριόμαστε και να μιλήσουμε. Στο τέλος λοιπόν κι' εγώ προτείνω:

— Έρχεστε να κοιμηθούμε;

(Είδοποιώ τάχα πητά διαπλάσπουλα για να μνήν άνησυχούνε, ότι όλες τώρα πιά είμαστε... έκτός κινδύνου!)

Μετρομέγαλη

ΕΚΔΡΟΜΗ — ΟΝΕΙΡΟΝ

Σφιμ... σσσ... σφιμ...
Τό τραίνο ξεκίνησε...

Σκαρφαλωμένες στά παράθυρα τού τραίνου, κοιτάζουμε έξω.

Οί τηλεγραφικοί στύλοι, τ' αρίτια, τ' άέντρα, οί δρόμοι φεύγουν. Μ' ας φαίνεται, ότι έμεις στεκόμαστε, και τ' άύρω μας πράγματα τρέχουν. Πηγαίνουμε έκδρομή με τó σχολείο μας.

Η αύρα της έξοχης μ' ας χαϊδεύει τ' άάγουλα και παίζει με τ' αμαλλιά μας. Έμεις άφήνουμε τó βλέμμα μας να πλανιέται στόν ορίζοντα, μακριά από τόν σκονισμένο πίνακα της τάξης μας, και τó αύστηρό μάτι τού καθηγητού μ' ας.

Βλέπουμε την καταπράσινη πεδιάδα πού άπλώνεται μπροστά μας και, πού και πού, μικρά δλόασπρα σπιτάκια κρυμμένα κάτω άπ' τ' άφονιτά δέντρα. Καί μέσ' στόν άνθισμένο κάμπο σηκώνουν δειλά-δειλά τ' ά μικρά κατακόκκινα κεφαλάκια τους οί παπαρόνες για να χαρούν τις ζεστές άκτίνες τού ήλιου και να χαίρεται στόν πέρασμά μας...

Μ' ας και τ' αουλάνια καθισμένα πάνω σ' άνθισμένα δέντρα, τιτιβίζουν μαλώνοντας πύδ θ' ά γλυκοτραγουδήση τόν έρχομό της άνοιξης.

Ω! τί ωραία πού είναι ή έξοχή! Πώς βλέπεις, τ' ά σοφία τού Θεού σ' όλα τ' ά πλάσματα του, σ' ά πλουμιστά πουλάνια, σ' ά χρωματιστά λουλουδάκια, σ' ά στούς ξένοιαστους άνθρώπους της έξοχης σέ όλα, σέ όλα...

Σαφνικά ένας δυνατός θόρυβος—σά να χύνουν νερά σέ τζάμια—μ' έκανε να ξυπνήσω και να χάσω τ' ά συνέχεια τού ώραίου όνειρου πού έβλεπα.

Δέν πρόφτασα να καλοσκεφθώ τ' όνειρό μου, όταν άκουσα τ' ά μητέρα μου να φωνάζει.

— Έλα σήκω, πότε θ' άς σχολείο, ξεχάσες ότι έχεις διαγωνισμό;

Άνακία

ΤΑ ΓΕΝΕΘΛΙΑ ΜΟΥ

Σήμερα κλείω τ' ά είκοσιτέσσερά μου χρόνια. Έμένα μού φαίνεται πως είμαι πενήντα χρόνων... πόσες φορές είναι πού θυμώμαι πως γιόρτασα αυτή την ήμέρα, γιατί τ' ά όνομα ήταν λίγο άσυνήγιστο κι' είναι άλήθεια πως ύπληχε μιά άγία, μάλιστα βασίλισσα, πού μπορεί να τού ταίριαζε, μ' ά δέν τó συνηθίσαμε από μικρή, κι' έτσι έμεινε να γιορτάζω μόνο τ' ά γενέθλιά μου.

Θυμώμαι μικρή, πού μ' ας έκανε ή μαμιά, πότε πύδ πρόχειρα χαλβά με σιμιγδάλη, άλλα όμορφο με μύδαλα μέσα, πότε σβίγγους: μιά φορά για τó καλό της ήμέρας πάντα κάτι θ' ά γινόταν πούδ θ' ά γλύκαινε, έπειτα οί εύχές, να ζήσης, να γίνης μεγάλη... κόρη. Τί μεγάλη ή λέξη μεγάλη... να π' άς σ' ά Γυμνάσιο...

Και μεγάλωσα και πήγα σ' ά Γυμνάσιο κι' άρχισα να γεύομαι όλες τις χαρές, μ' άλίμονο και τις δυστυχίες της ζωής, πού τώρα πιά ήμουν μεγάλη... και τις ένοιωθα πύδ πολύ.

Κάθε χρόνο κι' άνεβαίνω και σιγά-σιγά άρχίζω να παίρνω και δώρα, άλλα

λά κείνο πού μού κάνει τώρα πύδ πολύ-λήχαρά είναι οί εύχές, είναι ή άγάπη. Ξέρω πρωί-πρωί πως θάρρητα πρώτος ό πατέρας μ' ά μου εύχήθη, έπειτα ή μαμιά, έπειτα όλοι οί άλλοι...

Θυμώμαι μιά χρονιά τó ξεχάσαν... περίμενα ως τ' άπόγευμα, κι' έπειτα δέν βάσταξα π' άγα σ' ά μεγάλο μου ά-δελφό και τού είπα:

— Ξέρεις, να χαρής φέρες μου λίγα λουλούδια γιατ' είναι σήμερα τ' ά γενέθλιά μου, Κι' εκείνος ό καίμενος μούφερε τó βράδυ άνεμώνες και μαθευτηκε τó πράγμα και πήρα πάλι, έστω και καθυστερημένες, όλες μου τις εύχές.

Πέρου είμαστε χωρισμένοι—οί μισοί στην Άθήνα κι' οί μισοί σ' ά νησί—έπειτα ό πατέρας άρρωστος και κανένας δέν τó θυμήθηκε δέν ξέρω τί μ' έπιασε να μνήν τ' ά όμολογήσω κι' εγώ, περίμενα κάποιος να τó θυμηθ'... έσως άπ' τήν Άθήνα, μ' ά με την άγωνία της άρρώστιας τού πατέρα κανείς δέν τó θυμήθηκε, κανείς δέν μού εύχήθηκε: έσως δέν χρειάζονταν εύχές στόν πικραμένο χρόνο.

Ήρθε και φέτος, μ' ά καρδιά μου είναι ψυχρή... βέβαια είναι γλυκά τ' άδελφικά φιλά κι' οί εύχές: μ' ά ν' άταν τουλάχιστο έδω ή μαμιά... κι' ό! πώς λαχταρίζω τó πατρικό φιλά.

Θυμώμαι πως πέρου τ' άκατα θεληματικά μου και προσπαθώ να φαντασθώ σάν τί θ' ά μούλεγε, σάν τί θ' ά ήταν ό περσινός εύχες του πού θ' άταν κι' οί τελευταίες, κι' ή ψυχή μου γεμίζει όδύν και λαχτάρα.

Ω! π' άτέρα μου! στείλε μου τήν εύχή σου άπ' τόν ουρανό σ' ά σημερινή ήμέρα και γλύκανε τήν καρδιά μου.

Γυδίανα

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

ΑΥΤΟ ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ...

Ό Διδάσκαλος: — Ποιανού είναι αυτό τó ποδήλατο;

Ό Ένας μαθητής: — Δικό μου, κύριε.

Ό Διδάσκαλος: — Και πόσο τó έχεις νοικιάσει τήν ώρα;

Ό μαθητής: — Δεκαπέντε δραχμές.

Ό Διδάσκαλος: — Και πόσα χιλιά μετρα τρέχεις τήν ώρα;

Ό μαθητής: — Δεκαπέντε.

Ό Διδάσκαλος: — Όρα! Μπορείς λοιπόν να μού π' άς τó πόσην ώρα θ' ά φτάσης σ' ά... Σελήνη, πού απέχει 384,000 χιλιάμετρα;

Ό μαθητής: — Αυτό εξαρτάται... από τó δρόμο, αν είναι καλός ή όχι.

Στέλιος Παπαεμμανουήλ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Η μαμιά σ' ά Μύρον της Άνδρου:

— Έσύ, παιδί μου, δέν είσαι με τ' ά καλά σου!

— Κι' εκείνη!

— Και βέβαια, μαμιά μου, άφου φορώ τήν ποδιά τού σχολείου.

Η Βιολέττα διηγείται τ' ά όνειρό της και για να τήν πιστέψουν, λέει:

— Ρωτήστε και τ' ά Μίνα πού ήταν μαζί μου.

Και ή Πίτσα μπαίνοντας σ' ά μέση:

— Άδύνατον, γιατί ή Μίνα κοιμήθηκε χτες τó βράδυ σ' ά πύδα μας.

Νάρκισσος

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ»

Άθήνα, 42 όδός Εύριπίδου
τ' ά 20 Φεβρουαρίου 1935

ΜΕ τó σημερινό φυλλάδιο τελειώνει ή πρώτη τριμηνία τού διαπλαστικού μας έτους (Δεκέμβριος-Φεβρουάριος). Τελειώνει έπίσης και ή πρώτος έφετεινός Διαγωνισμός λύσεων Πνευματικών Άσκησεων και από τó έρχόμενον άρχίζει ή νέος. Άς τó έχουν όπ' έψει όσοι έπιθυμούν να λάβουν μέρος. Τελειώνει άκόμα και ή συνδρομή τών τριμηνίων, πού πρέπει τώρα να τήν άναβώσουμε.

Έξακολουθώ τις άπαντήσεις μου σ' ά γράμματα της περασμένης έβδομάδας. Άμα τελειώσουν αυτά, πού προηγούνται, θα παντήσω και σ' ά μερικά νεώτερα. Άλλά, κατ' άνάγκη, θα μείνουν για τó έρχόμενο.

Μιχαήλ Α. Βερετέ, έλαβα τήν άπάντησή της συνδρομής σου κι' εύχαριστώ. Πράγματι, είσαι μικρός άκόμα για να πάρες ψευδώνυμο και να μού γράφης τακτικά. Βλέπω όμως πως είσαι έξυπνο παιδί και νομίζω πως από τó χρόνο, όταν θα είσαι και σ' ά τήν Ε' τού Δημοτικού, θα μ' άπορέσης. Στο μεταξύ, καλό θάταν να μού στείλουν κάπου-κάπου ένα γραμματάκι, για να βλέπω τις προόδους σου.

Η Διάννα έπιμένει: Τό κομμάτι εκείνο της «Άκλητης» δέν ήταν άπλη μίμηση τού δικού της, άλλ' άντιγραφή σχεδόν κατ' ά λέξη. Έπικαλείται, και τ' ά μαρτυρία τού Ναρκίσσου, τού Ταρζάν, τών Βατράχων κι' όσων έχουν διαβάσει και τ' ά δυό κομμάτια. Και μού άντιπαραθέτει φράσεις από τó ένα και από τó άλλο πού είναι έντελώς όμοιες. Ίδου:

Είμαι ή Νεράϊδα τού Γαλαού κι' ήθα γιάνα σ' ά πάω σ' ά Μαγεμένο Βασίλειο.

— Πάρε με, πάρε με, καλή μου Νεράϊδα, άπάντησε μ' ένα Χαμόγελο.

— Κι' ή Νεράϊδα άγ' άγιζε με τó μαγικό της ραβδάκι τó κρυστάλλινο πάλαι πού άνοιξε ά μέσος.

— Πύδ μακριά, σ' ένα βάλο, άκούεται τó θελητικό κουαρτέτο τών Βατράχων.

— Άλκιστης

Καλό βέβαια θάταν να οίκομνηθ' ά τó πράγμα, όπως δοκίμασα να κάμω σ' ά προπαραμένο φυλλάδιο, όπου όίμισα τ' ά μοιραία όμοιότητα όλων τών κομματιών αυτού τού είδους. Άλλ' άφου ή Διάννα δέν πείθεται κι' έπιμένει να ίκανοποιηθ' ά-δικαιώμα της, βλέπετε, της πήραν τήν πνευματική της ιδιοκτησία—πρέπει να τ' ά άναγνωρίσουμε τó δικό της.

Ό μικρός μου φίλος Άνδρέας Π. Κωστάκης κοιμάται από τις έφτά, έπομένως δέν μπορεί νακούη τ' ά διαπλαστικά τού Ραδιοφώνου πού άρχίζουν από τις έννέα. Και μού προτείνει ναλλάξω τήν ώρα.

Άλήθεια. Όχι μόνο για τ' ά μικρά, άλλα και για τ' ά μεγάλη παιδιά, θάταν καλύτερα αν ή έκπομπή γινόταν νεώτερα, στις 6 τ' άπόγευμα παραδειγματός χάρη. Δυστυχώς δέν είναι σ' ά χέρι μου. Όπως δ' άποτε, θ' ά υποδείξω τήν άλλαγή, κι' αν γίνεσαι, θ' ά γίνη.

Ναί, παλιά μου Π., δυό σχεδόν χρόνια είχα να λάβω γράμμα σου και δέν ήξερα τί γίνεσαι και πού είσαι. Τί καλ' ά πού μ' ά έκπομπή τού Μπάρι, πού τήν άκουσες άπ' τó κρεβάτι της άρρώστιας σου, σ' ά έκαμε

να με ξαναθυμώθ' ά! Τ' ά δεινά σου τ' ά θεωρώ π' ά περασμένα. Λίγη ύπομονή πρέπει να κάμης μόνο κι' οί έξη αυτοί μήνες θ' ά περάσουν τόσο γρήγορα! Εύχαριστώ και για τ' ά ωραία ποιήματα. Θ' ά τ' ά χροόν πολύ τ' ά Διαπλάσπουλα, όσα ξέρουν μάλιστα τήν παλιά μου Π.

Ζωίτσα Διακοπούλου, σ' εύχαριστώ για τ' ά καλά λόγια και σ' ά στέλνω τ' ά φυλλάδια πού ζητείς. Κρίμα να μού γράφης τόσο σπάνια άφου τόσο μ' άγαπάς! Γιατί δέν παίρνεις και ψευδώνυμο, να μού δίνης συχνότερα αυτή τήν εύχαρίστηση;

Κι' έδω, Άστον της Άννης, τ' ά βουνα μας όλόγυρα είναι σάν πελώριες τούρτες «με τόν άσπρο τού άφρο άπάνω άπάνω, τ' ά μαρέγκα»... Δέν κάνει όμως και τόσο υπερβολικό κρύο, Σού έστειλα τ' ά Σήμα, και τώρα πού θ' ά τ' ά φορξής, πολλά βέβαια Διαπλάσπουλα θ' ά γυρίσεις. Δέν είναι άνάγκη να φορούν κι' εκείνα φ' άναι πού θ' ά τó βλέπουν πάνω σου και θ' ά καταλάβαιναν πως είσαι Διαπλάσπουλα.

Ναί, Γοργή Ψαροπούλα, πολλά έγιναν σ' ά τους τούς τρεις μήνες πού δέν μού έγραψες... Τώρα πρέπει να μού γράφης πύδ συχνά, κι' έλπίζω να μνήν έχης να μού άναγγέλλης παρ' ά μόνο εύχάριστα. Προπάντων θέλω να μάθω πως δ' ά καινούργιος σου «έλεγχος» δέν θάχη τόσο έφτάρια... Όσο για τó έπιστόδιό σου με τόν καθηγητή, δέν τó βρήκα και τόσο φοβερό: Σέ έβρι για καλή μαθήτριά, σ' ά είδε πού κόμπιαζες, τó κατάλαβε πως ήσουν άρρωστη και σ' ά τó είπε κείνος πριν τού τ' άς έσύ. Τί άπλοώτερο; Ό κ. Ένοδόπουλος σ' εύχαριστεί πολύ.

Τ' ά έλαβα και τ' ά δυό, Δροσοτάλαχτη. Ναί, άφου ήξερες π' ά τήν τύχη τού πρώτου, μπορούσες να στείλης δεύτερο—δηλαδή δέκατο τέταρτο. Ήξερα τόν πόθο πού είχες και σ' ά να σπουδάσης έπιστήμη, μ' άφου οί γονείς έκριναν πως μπορούσες να πάθης ή ύγεια σου, έκαμες πολύ καλά πού δέν έπέμεινες. Και να, τώρα πού πηγαίνεις και σ' ά Γαλλική Άκαδημία, συνήθως π' ά αυτή τήν καινούργια ζωή της «μυσογονικούρα» και της «μυσομαθητίας» Πολύ σωστά: «τ' ά κάθε τί είναι να τ' ά πάρες άπόφαση».

Πρώτα-πρώτα, Ίάσων, πρέπει να σ' εύχαριστήσω για τó ξεσπάθωμα. Άρρηστα να τó κάμω, γιατί, με τ' ά συρροή παραγελιών, άρρηστα και να έκτελέσω τις δικές σας. Τώρα σ' ά παρακαλώ να προσέχης σ' ά μπαμπά τις πύδ θερμές μου εύχαριστίες για τó πρωτοχρονιατικό εύχτήριο. Τέτοια λόγια για τó έργο μου, από έναν άνώτερο και τόσο φωτισμένο εκπαιδευτικό, με τιμούν πολύ. Είμαι σύμφωνη για τó στάδιο τού μηχανικού: έχει «σύρ' ά πύδ δ' άρσενος». Χρειάζεται όμως και κάποια κλίσση.

Σ' ά ένέκρινα τó ψευδώνυμο, Έργατικό Μελοσάκι, χαίρω κι' έλπίζω να μού γράφης συχνά. Εύχαριστώ και σ' άνα για τó ξεσπάθωμα. Όλες οί παραγγελίες έγιναν κι' ή φωτογραφία έκανε έπαιστηρή.

Έχεις πολύ δικίο, Φωανάλα, άρρηστα να πάντωση σ' ά γράμματά σου και να σ' εύχαριστήσω για τ' ά άλλεπάλληλά σου ξεσπάθωματα και για όλα. Άλλά έπρεπε πρώτα να έκτελέσω τις παραγγελίες πού, ένεκα μεγάλης συρροής, έμειναν πίσω. Τώρα είμαι μαζί σου εν τάξει και δέν έχεις κανένα παράπονο. Άν, όπως λές, τó ψευδώνυμό σου άπεκαλύφθη, μπορείς να τ' άλλάξεις όταν θέλεις, άλλα δέν είναι καμιά άνάγκη να σ' ά άπαντώ σ' ά μεταξ' ά άρχικα.

Γεώργι Νάθαναήλ, πολύ μ' εύχαρι-

στης τó γράμμα σου. Άλλά πρέπει να διαβάσης και τόν Όδηγό. Εκεί θ' ά δ' άς πως χωρίς ψευδώνυμο δέν επιτρέπεται συμμετοχή σ' ά Ξελίδα Συνεργασίας. Πρώτα λοιπόν πρέπει να στείλεις 10 δρ. να σ' ά εγκρίνω ένα ψευδώνυμο—και προτιμώ τó δεύτερο άπ' αυτά πού σημαίνεις—κι' έπειτα να μού στείλης τó κομμάτι σου για τ' ά Ξελίδα, καθαρογραμμένο, με σκούρο μελάνι, και σ' ά χωριστό χαρτί, όχι δηλαδή μαζί με τó γράμμα.

Τ' ά έλαβα όλα, Όδ' ά Βλαστέ, και χαίρω πολύ πού σ' ά άφης έπιτέλους ή ταμπέλια... Κι' έδω περηφανεύομαι πού είσαι πρώτος σ' ά έκθέσεις κι' άναγνωρίζεις πως αυτό τó χρωστές σ' ά μένα. Δέν τ' άδερα πως έχετε καθηγητή σ' ά Γαλλικά τόν άδελφό τού άσπινηστου Φιλήντα. Και βέβαια θ' ά συγκινήθηκε πολύ όταν τού έδειξες τήν «Άθηναϊκή Έπιστολή» πού έγραψε για κείνον δ κ. Φαίδων.

Κι' έδω πιστεύω, Έμμα Μόρελαντ, πως τ' ά Διαπλάσπουλα θ' ά εύχαριστούνταν πολύ αν δημοσίευα κάποτε τις είκονες τού κ. Παπαδοπούλου και τού κ. Ένοδόπουλου. Άλλά πρέπει να παρουσιάσθ' ά καμιά εύκαιρία, όπως π: χ: τότε πού τις δημοσίευσα σ' ά πανηγυρικό φυλλάδιο της Τριακονταετηρίδας μου. Η Πεντηκονταετηρίδα μου, βλέπεις, δέν γιορτάστηκε, πού θ' ά ήταν πάλι μιά εύκαιρία. Πολύ λυπήθηκα πού ήρθε εκείνη τήν ήμέρα σ' ά γραφέι μου κι' έτυχε να λείπω.

Πολύ μ' εύχαρίστησε τó γράμμα σου, Διπροσώπη, και θ' ά ήθελα να μού γράφης συχνά. Άλλά με λύπη μου έμαθα πως σ' ά τμήμα σου, σ' ά σχολείο, μόνο σ' ά με παίρνεις. Ίποθέτω πως και πολλά άλλα κορίτσια, αν μ' ά γνώριζαν, θ' ά μάγαποσαν τó ίδιο, Μίλησε τους λοιπόν για μένα και κάμ' ά τις να με γυρίσουν. Έσύ πού με διαβάσεις έχεις τ' άση εύχαρίστηση: δέν είναι κρίμα να μνήν τήν έχουν κι' άλλες;

Ό Ροτεριανός Όμιλος Άθηνών, πού πολλά είπαμε γι' αυτόν πέρυσι, έκαμε και φέτος μιά συγκέντρωση σ' ά ξενοδοχείο «Νέον Άγγελλας», όπου παρευρέθησαν άντιπρόσωποι όλων τών ίδρυμάτων και τών όργανώσεων πού εργάζονται για τó Παιδί, κι' είπαν τ' ά γνώμη τους για τήν «Έβδομάδα τού Παιδιού» πού θ' ά γίνη σ' ά όλο τόν κόσμο τόν έρχόμενο μήνα. Σ' ά αυτό τó τσάι τού Όμίλου ήταν καλεσμένοι κι' ό δισυμντής της «Διαπλάσεως» κ. Ν. Παπαδόπουλος, πού έγενε και πάλι άντικείμενο θερμών έκδηλώσεων και πολλά συγχαρητήρια έλαβε—άπό τόν Μακαριώτατο Άρχιεπίσκοπο Άθηνών, τόν πρύτανι τού Πανεπιστημίου, τόν πρόεδρο τού Όμίλου και άλλους διαπρεπείς καλεσμένους—για τó διαπλαστικό έργο του.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δέν έγκρίνεται, ούτε άναμένεται, αν δέν συνοδεύεται από τó δικαίωμα, δρ. 10.—Τ' ά έγκρίσιμνα ή άναμένσιμνα ισχύουν άς τήν 30 Νοεμβρίου 1935. Όσα συνοδεύονται από Α. άνήκουν σ' ά άγόρια, και όσα από Κ, σ' ά κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Μυστηριώδης Ντέντεντ, ά. Μυρομένο Ρόδο, κ. (ι). Μύρις, κ. (ΑΜ). Δευκή, κ. (ΩΑ). Ίδας, ά. (ι. ι.). Ντέμης, κ. (ι). Δίλιαν, κ. (ΑΘ). Έντελβάις, κ. (ΒΑ). Έθνικός, κ. (ΑΙ). Χάνης Ρίμαν, ά. (ΑΑ).

Άναεώσεις Ψευδωνύμων: Βασίλισσα τού Πόνου, κ. Σταράτη, κ. Άλκιστης, κ. Γαλιάνδρα, κ. Μυρέλλα, κ. Πρόμαχος της Έλευθερίας, ά. Ζακυνθινούλα, κ.

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθήναι